

ČESKÉ

3/2015

čtvrtletník pro vězeňství a kriminální prevenci

VĚZEŇSTVÍ

Osmdesáté výročí založení Vazební věznice Praha Ruzyně

**Elektronický monitoring
na Slovensku**
(rozhovor s L. Vrobelovou)

str. 2

**Konference forezních
psychologů
v Norimberku**

str. 12

**Úspěch
fotbalového týmu VSČR**

str. 31

rozhovor str. 2

reportáž str. 3

krátce str. 6

téma str. 8

vězeňská
služba str. 12

věznice ČR str. 15

zahraničí str. 18

duchovní
služba str. 29

sport str. 32

Ubytovna až pro 130 vězňů otevřena

Výstavba výrobní haly ve Světlé

Úspěch fotbalového týmu VS ČR

ČESKÉ VĚZEŇSTVÍ č. 3/2015.

Časopis vychází čtyřikrát ročně.

Vydavatel: Vězeňská služba České republiky, Soudní 1672/1a, 140 67 Praha 4, IČ 00212423

Editor: Robert Blanda

Grafická úprava: Karel Neuvirt

Foto: Vězeňská služba České republiky, archiv redakce

Adresa redakce: Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky, poštovní příhrádka 3, PSČ 140 67 Praha 4

<http://www.vscr.cz>; redakce-cv@grvs.justice.cz

telefon 244 024 111 (ústředna), 244 024 412, 244 024 415, fax: 241 409 072

Distribuce časopisu, objednávky a předplatné:

e-mail: to@grvs.justice.cz

Výroba: tiskárna Vazební věznice Praha – Pankrác

© Vězeňská služba České republiky, Praha 2015, Registrační značka MK ČR 6334, ISSN 1213-9297.

Vážení čtenáři,

konec prázdnin zastihl oddělení vnějších vztahů kanceláře generálního ředitele VS ČR v obtížné situaci... Oddělení bylo z organizačních důvodů zrušeno a většina jeho pracovníků převedena na jiná služební místa. Na komunikaci s veřejností a sdělovacími prostředky jsem zůstal sám a stejně tak na výrobu časopisu České vězeňství. I tak se ale podařilo připravit do tisku třetí číslo „Vězeňství“ ve stejném rozsahu jako v minulosti a doufám, že i ve srovnatelné kvalitě a pestrosti příspěvků.

V rubrice Rozhovory Vám přinášíme interview s vedoucí úřadu slovenského ministerstva spravedlnosti Ľubomírou Vrobelovou o přípravě projektu elektronického monitoringu na Slovensku, který by mohl inspirovat i konstruktéry obdobného projektu v České republice. Rozhovor připravil tiskový odbor ministerstva spravedlnosti a bude bezpochyby zajímavý i pro čtenáře Českého vězeňství. Tématem čísla je osmdesáté výročí založení Vazební věznice Praha-Ruzyně a nové perspektivy a pracovní příležitosti v zaměstnávání odsouzených, zatímco v části věnované odborným materiálům přinášíme zajímavý příspěvek vedoucího psychologa vězeňské služby Václava Jiříčky z konference forenzních psychologů v Norimberku.

Sběratelům a dalším zájemcům o zahraniční realie vězeňských služeb je určen další článek historika Josefa Nejedlého o rozlišovacích znacích a nášivkách států Evropské unie. Na závěr se vrátíme do letních dnů a vzpomeneme na tradiční setkání vězeňských kaplanů a dalších duchovních na Festivalu lidí dobré vůle ve Velehradě, kde se uskutečnila výstava představující vězeňské kaple v českých věznicích.

Proč se Slovensko rozhodlo odstartovat projekt elektronického monitoringu osob a pro jaké možnosti jej chce využít?

Primárním impulzem byl záměr vlády Slovenské republiky uvedený v programovém prohlášení vlády, kterým je zabezpečit efektivnější využívání alternativních trestů, a i tím řešit kritickou situaci ve vězeňství. Dál to byl celkový zájem na modernizaci trestní politiky s cílem snižovat recidivu. Po hlubší analýze jsme však dospěli k rozhodnutí, že když se systém nastaví dostatečně efektivně, bude ho možné rozšířit i na oblast mimo trestní právo, což vytvoří podmínky pro řešení dalších závažných otázek spojených s celkovou bezpečností společnosti. Projekt elektronického monitoringu tedy není jen o řešení domácího vězení, ale pamatuje i na oběti trestné činnosti, konkrétně na oběti domácího násilí. Nestačí totiž jen dostat násilníka ven z bytu, ale chceme, aby se oběť cítila bezpečně, a tudíž abychom měli technologii, která nám signalizuje porušení zákazu přiblížení. Vhodným využíváním systému budeme rovněž umět přispět ke zvýšení bezpečnosti v oblasti takzvaného diváckého násilí například na sportovních zápasech. Samozřejmě projekt bude i velmi významným krokem pro rozvoj probační a mediační služby, v jejímž rámci vidíme velký potenciál pro prevenci kriminality.

Kdy by měl elektronický monitoring na Slovensku začít fungovat, jak bude využíván a pro kolik osob by měl být celkově určen?

S testovacím provozem začneme už na jaře příštího roku, přičemž pilotní provoz je plánovaný od druhého pololetí roku 2015 s plynulým přechodem do ostrého provozu od 1. ledna 2016. Počet osob, které budou podrobeny kontrole technickými prostředky v dalších letech, bude záviset výlučně na rozhodovací činnosti soudů a prokuratury. Proto jsme považovali za mimořádně důležité zapojit zástupce těchto složek do přípravy projektu, především do jeho části týkající se tvorby legislativy.

Jak bude systém fungovat?

Kdo jej bude provozovat a obsluhovat?

Systém bude fungovat centrálně pro celé území SR, v úvodní fázi v rámci jednoho operačního střediska. Součástí systému je i agendový systém pro probační a mediační službu, který je integrovaný na centrální monitorovací systém a geografický informační systém, jenž zabezpečuje práci geoprostorovými údaji. Obsluhu systému bude tvořit personál operačního střediska a probační a mediační úředníci.

Jak je zajištěno, že se odsouzený bude chovat v souladu s povin-

Vedoucí úřadu
slovenského ministerstva spravedlnosti

Ľubomíra Vrobelová:

Elektronický monitoring by měl pomoci i proti domácímu násilí

nostmi uloženými v rámci elektronického monitoringu?

V prvé řadě je třeba poznamenat, že systém se nebude týkat jen od-

souzených, tedy trestní oblasti, ale i kontroly rozhodnutí mimo trestní právo, například již uvedený zákaz přiblížení. Samotný systém ve spo-

jení s legislativními řešeními bude nejen umožňovat, ale přímo přikazovat, aby se na bezpečnostní incidenty reagovalo v reálném čase. Probační úředník bude ve smyslu zákona muset bezodkladně konat: tedy kontaktovat kontrolovanou osobu, pokud to bude nutné, přímo na místě zjišťovat, co se stalo, dále upozornit chráněnou osobu a samozřejmě informovat o incidentu toho, kdo vydal rozhodnutí. V případě trestu domácího vězení tedy odsouzený bude vědět, že když poruší rozhodnutí, bude mít o tom záznam a bude mu hrozit nařízení klasického trestu odnětí svobody, o čemž bude rozhodovat soud. Důležité je, že systém pamatuje i na ochranu oběti, které bude technickými prostředky signalizováno, že útočník může být v její blízkosti a podobně. Takže oběť domácího násilí dostane okamžitou informaci o tom, že jí potenciálně hrozí riziko.

Jaká je reakce slovenské veřejnosti na zavádění monitoringu do trestní i civilní justice?

Slovenská republika patří k zemím EU s relativně přísnějšími trestními kodexy. Tento fakt odráží celkové nastavení veřejnosti, která za spáchané trestné činy očekává přísné sankce. Proto je mimořádně důležité, aby zejména v části projektu elektronického monitoringu, který se týká vězeňství, bylo garantováno, že domácí vězení bude skutečně přísným trestem a nebude ohrožen účel výkonu trestu. Proto jsme si dali zvlášť záležet na tom, aby trest domácího vězení nemohl být obcházen a aby i v těchto případech byla zachována preventivní funkce trestního práva. Tomuto cíli byl podřízen i výběr technologie, a to tak, aby bylo možné monitorovat pobyt v domácím prostředí i mimo něj. Domácí vězení bude opravdu znamenat významný zásah do osobní svobody, když odsouzený přijde o možnost volného pohybu a v zásadě jediné místo, kam bude moci chodit, bude jeho práce.

S jakými těžkostmi jste se při zavádění elektronického monitoringu setkali? Na co by si ČR měla dát pozor?

Vzhledem k etapě, ve které se realizace uvedeného projektu nachází, by bylo z naší strany předčasné hovořit o zásadních těžkostech či upozorněních pro ČR. V dosavadní realizaci se sice vyskytly určité nesrovnalosti, které bylo nutné řešit, ale lze je považovat za běžné projektové problémy, které se dají očekávat při každém rozsáhlém projektu.

(rozhovor připravil tiskový odbor
MSP ČR, kráceno redakcí ČV)

Konference ředitelů německých věznic

Milan Brendl
Václav Jiříčka

Je vysoké riziko recidivy nemenné? Jak zacházet s odsouzenými, kteří i ve výkonu trestu dál popírají svůj trestný čin? Co je to GoodLives Model? A co o věznicích píše žurnalisté nejraději? To byly jen některé otázky, na něž v květnu 2015 hledali odpovědi účastníci 41. konference ředitelů a ředitelek vězeňských zařízení ve Frankfurtu nad Mohanem. Mohou inspirovat i nás.

Nepříliš pohodlné židle, střídme psací stoly a daleko vpředu plátno s úvodní prezentací. Kdesi u zadní stěny termosky s kávou, minerálka a koláčky. Těch se ale až do přestávky nikdo nedotkne. Levá stěna je prosklená, ostatní bílé, bez rušivých prvků. Vše je německy strohé a přísně pracovní, chtělo by se českému pozorovateli říci. V sále sedí asi sto posluchačů. Na tvářích mají soustředěný výraz, občas kývají hlavou. Někteří si dělají poznámky do sešitu, jiní fotografují snímky na plátně pomocí tabletu. Když se však otočí ke spolusedícímu, vypadají uvolněně. Jako lidé v kruhu přátel, žádný pracovní dril. Vítejte na každoročním setkání ředitelů a ředitelek věznic z šestnácti německých spolkových zemí.

Spolkový svaz ředitelů a ředitelek vězeňských zařízení (Bundesvereinigung der Anstaltsleiter und Anstaltsleiterinnen im Justizvollzug e. V.) je zapsaným spolkem, dobrovolným sdružením profesionálů z justice. Se svými více než 300 členy si klade za cíl „zabývat se zásadními otázkami a problémy ve vězeňství, vyměňovat si zkušenosti a navrhopvat možná řešení politikům a zákonodárcům“ (přeloženo dle www.bvaj.de). Kořeny spolku sahají do října 1970, kdy se s výše uvedeným cílem poprvé sešlo několik ředitelů věznic, aby v březnu 1971 založili BVAJ. V roce 1993 spolek zorganizoval sympóziu, na kte-

rém vystoupilo 90 ředitelů věznic z 27 evropských států. Není bez zajímavosti, že první akci spolku uspořádanou v zahraničí bylo výroční zasedání v roce 2006 v Plzni.

Neformálně, ale důstojně

Je první den a před recepcí ubytovny narůstá fronta. Někteří ředitelé si vzali na setkání dovolenou, jiní přijeli – soudě podle uniformovaných řidičů – v rámci služební cesty. Setkání samotná však mají neformální charakter. Nejčastější „uniformou“ jsou džíny a sako. Setkání zahajuje předseda BVAJ a ředitel Věznice a vězeňské nemocnice Lipsko Rolf Jacob, aby předal slovo hesenské ministryni spravedlnosti paní Evě Kühneové-Hörmannové. Přivítání je srdečné, nese se v neformálním duchu, žádné velké oficiality. Všichni přijeli kvůli odbornému programu. Přes rameno na nás vesele pomrkává Dr. Rolf Herrfahrdt, čestný člen BVAJ a bývalý ředitel dolnosaské kriminologické služby, kterému patří dík za pozvání na tuto akci.

BVAJ si dává záležet na tom, aby byl program atraktivní. Odbornou část proto otvírá vídeňský psychiatr Prof. Dr. Reinhard Eher s příspěvkem zaměřeným na interpretaci dat z nástrojů na hodnocení kriminogenních rizik. U kriminogenních rizik zůstává i forenzní psycholog Prof. Dr. Martin

Rettenberger z Mohuče v příspěvku „High Risk Forever?“. Oba vysvětlují nezbytnost nástrojů „risk assessmentu“ jak pro diferencované zacházení s odsouzenými jako takové, tak pro postupnou úpravu intervencí během výkonu trestu podle toho, jak se rizika snižují, popř. zvyšují. Je třeba si uvědomit, že jakkoliv německé vězeňství poměrně intenzivně sleduje vývoj v této oblasti a věznice zpravidla disponují alespoň jednoduchými nástroji k hodnocení rizik. Jedná se zpravidla o importované zahraniční metody, s nimiž v jednotlivých spolkových zemích není zacházeno stejným způsobem.

Prof. Dr. Dr. Hauke Brettel, profesor práva na Univerzitě v Marburku, se ve svém příspěvku zaměřil na vliv popírání spáchání trestného činu již odsouzeného pachatele na jeho další kriminální prognózu. Podrobně rozebral různé varianty a stupně popírání, které důvěrně známe i z českých věznic, aby na závěr konstatoval a doložil výsledky vlastní studie, že prvotní popírání jako takové nevypovídá o budoucí nebezpečnosti či riziku recidivy odsouzeného zhora nic, ačkoliv se toho soudci i státní zástupci v praxi nezdíka drží. Systematickou práci s popíráním viny však vidí jako nezbytnou součást odborného zacházení. Knihu prof. Brettela lze třeba na Amazonu objednat i z České republiky.

Steven Feelgood, původně australský psycholog a současný vedoucí sociálně-terapeutického oddělení ve věznici Brandeburg, představil tzv. Good Lives Model (GLM) – terapeutický přístup zaměřený zejména (avšak nejenom) na násilné a sexuální pachatele, zdůrazňující jak práci s kriminogenními riziky, tak prvky vedoucí ke zlepšení kvality života odsouzených. Takto podáno může GLM

vyvolávat nevoli mnohých poctivých občanů – nutno tedy dodat, že Steven Feelgood není žádný idealista, ale profesionál každým coulem, který svou práci důsledně sleduje jediný cíl: co nejúčinněji ochránit společnost před nebezpečnými pachateli. Ostatně i z těchto důvodů se terapeutický program ve věznici, v níž působí, nenazývá Model dobrého života, ale mnohem prozaičtěji Sebevládnutí. Více o GLM viz České vězeňství 4/2014.

Reasonův model švýcarského sýra

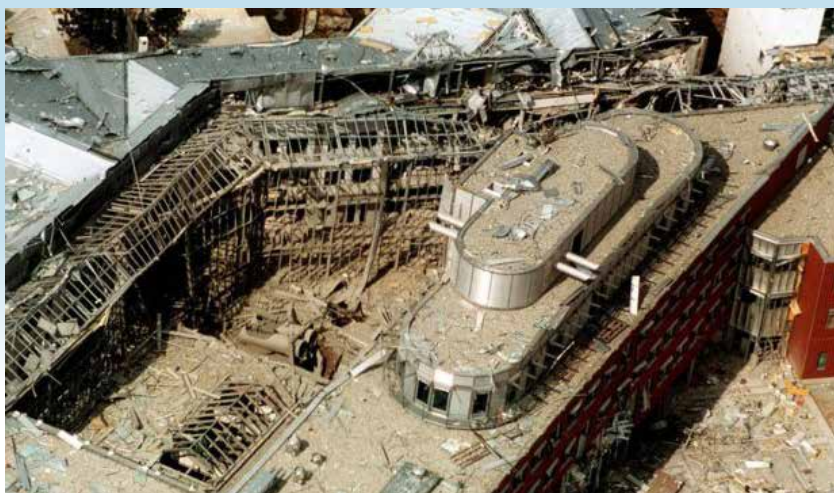
O tom, že dobré nápady pro vězeňství nemusejí pocházet jen z vězeňského prostředí, přesvědčili organizátoři pozváním dvou expertů zvenku: novináře FrankfurterAllgemeineZeitung Petera Lückemeiera, který publikum přivedl k zamyšlení i pobavil svými doporučeními, jak dostat do médií i pozitivní zprávy z věznic a nečekat, až se něco stane, a bývalého kapitána letadla Lufthansy, který v souvislosti s mimořádnými událostmi ve věznicích představil Reasonův model švýcarského sýra. Reasonův model, používaný v řadě odvětví, především však v letectví a jaderné energetice, umožňuje pochopení správného fungování a odůvodnění chování, které vede či vedlo k selhání systému. Je založen na předpokladu, že ke vzniku nehody nebo mimořádné události (např. sebevraždě vězně, útěku apod.) je potřebné spojení určitého počtu faktorů. Reason tuto tezi demonstroval na systému složeném z několika plátků dřevěného ementaálu. Pokud se plátky s dírami překrývají tak, že na některém místě vznikne díra skrz celý systém, dochází k mimořádné události. Současně Reason nabídal řešit nalezené díry systémově a hledat pozitivní řešení namísto

potrestání toho, kdo zapříčinil poslední, nejbližší díru. Vedle toho byla též prezentována péče o personál v Anglii a Irsku a nový vývoj v českém vězeňství, který se setkal s mimořádným zájmem posluchačů.

Součástí setkání byla i nabídka navštívit buď jednu z nejmodernějších vazebních věznic Frankfurt I, nebo věznici v nedalekém Weiterstadtu. Vybrali jsme si druhou možnost. Původně vazební věznice Weiterstadt byla naplánována s myšlenkou humanizovat dosavadní poměry věznění obviněných. Vzorem jí byly věznice v Nizozemsku či Švédsku. V březnu 1993, krátce po dostavbě a před oficiálním otevřením, byla napadena členy Frakce Rudé armády (RAF) a v podstatě vyhozena do povětří. Výbušniny kompletně zlikvidovaly správní budovu a několik křídel s ubytovnami, ostatní budovy byly více či méně poškozeny, s celkovou škodou přes 90 milionů DM. Je paradoxem, že si RAF za cíl a „symbol nového evropského modelu věznění“ vybrala stavbu, která měla přispět ke zlepšení podmínek věznění a v dobovém i současném tisku je pro své zlidšťující, byť velmi funkční a účelné prvky často přezdívána jako „Luxusk-nast“ (luxusní kriminál). Věznice byla znovu otevřena až v roce 1997.

V návaznosti na Weiterstadt byla konference zakončena sérií přednášek o druhé vlně působnosti Frakce Rudé armády, jež sužovala i němec-

ké vězeňství ještě v 90. letech, jakož i nacistických pachatelů, soudců s nimi a jejich věznění v 60. letech 20. století. Přednášející - pamětník Gerhard Wiese a historik Prof. Dr. Karl-Heinrich Schäfer, stejně jako Dr. Heinrich Boge - přitom projevili nebývalý takt pro tato v Německu dosud citlivá a živá témata.

Čtyři dny přednášek pro management německých věznic mohly být pěknou nudou. Odškrtnutou čárkou na se-

znamu povinností. Ale nebyly. Pro ty, které baví společně s druhými hledat nová řešení, předávat si zkušenosti a ty dobré prosazovat ve svých věznicích, to byl docela dobře a příjemně strávený čas. A pro české vězeňství nejen inspirace, ale i pocta, že jsme byli na takové setkání pozváni, stejně jako svěřená důvěra v další spolupráci. Ta totiž vypnutím dataprojektoru v pátek 8. května 2015, jak doufáme, neskončila.

Ubytovna až pro 130 vězňů OTEVŘENA

Jiří Dolejší

Náměstek ministra spravedlnosti sekce trestní politiky Vladimír Zimel a generální ředitel Vězeňské služby ČR Pavel Ondrášek slavnostně otevřeli v pátek 4. září nově zrekonstruovanou budovu č. 17 v areálu pankrácké vazební věznice, která bude sloužit pro výkon trestu odnětí svobody odsouzených mužů do typu věznice s dozorem.

něk, výrobu nábytku, dodávku spotřebičů, úpravu okolních prostor aj. Na rekonstrukci se podílelo více než 50 odsouzených z pankrácké vazební věznice. Celkem odpracovali 4824 hodin, převážně na pracovišti kovovýroby, truhlárny a údržby. Tím, že vězeňská služba podstatnou část vybavení objektu vyrobila nebo opravila svépomocí a současně zaměstnala vězněné osoby, snížila celkové výdaje na rekonstrukci cca o 600 tis. Kč.

Pankrácké vazební věznici se tímto krokem navýší její kapacita na téměř 1 200 vězněných osob. V této souvislosti generální ředitel podotkl, že otevření nového oddělení je úspěchem vězeňské služby v úsilí o navyšování ubytovacích kapacit vězeňských zařízení. Je to zvláště důležité v situaci, kdy nepolevuje dlouhodobý trend růstu počtu vězněných osob.

Objekt č. 17 dříve sloužil jako hospodářská budova. Rekonstrukce byla realizována od prosince 2014 do konce srpna 2015. V objektu se nachází 19 ložnic s kapacitou pro 98 vězněných osob. V případě nutného rozšíření kapacity věznice lze přikročit k navýšení o dalších 32 lůžek na celkový počet 130. V budově jsou dvě kulturní místnosti, dvě místnosti určené pro aktivity vězněných osob, zázemí personálu a technické místnosti. Objekt je vybaven společnými toaletami v úpravě antivandal. Sprchy jsou opatřeny žetonovým systémem z důvodu úspory vody.

Cena rekonstrukce včetně projektu a subdodávek činila přes 20 mil. Kč. Vybavení formou subdodávky zajišťovala vězeňská služba. Věznice Heřmanice dodala celové stolky a židle, Vazební věznice Praha-Pankrác zajistila repase postelí a vězeňských skří-

Pracovní terapie odsouzených Věznice Všehrdy

Bronislava Vetešníková

Čtyři odsouzení specializovaného oddělení pro osoby s poruchou osobnosti a chování způsobenou užíváním návykových látek se pustili do práce se dřevem. Vyrobili tak v rámci pracovních aktivit, pod vedením vychovatelky Jitky Hartanové, ze zbytkového materiálu dřevěné svíc-

ny ve tvaru kostek. Postupně takto opracovali dřevěné špalíky, které buď ponechali v přírodní barvě a poté je nalakovali, anebo natřeli vodou ředitelnými barvami a doplnili různými motivy. Nyní se věnují složitějšímu zpracování a zhotovují svícny vyřezávané. Specializované oddělení má kapacitu 31 odsouzených, kteří se v čase pracovních a zájmových aktivit věnují malování obrázků, jež se prezentovaly na různých výstavách, malování na sklo či výrobě postav ze sena. V loňském roce to byl Betlém v životní velikosti, v letošním roce velikonoční zajáci. V současné době se část odsouzených podílí na sestavení makety Pražského hradu ze skládaného papíru.

Nová návštěvní místnost ve Věznici Pardubice

První víkend v měsíci září se návštěvy odsouzených a jejich rodinných příslušníků odehrávaly v novém prostředí. Dne 3. září 2015 byl po rozsáhlé rekonstrukci předán do užívání objekt pro návštěvy odsouzených. Úpravy spočívaly zejména v instalaci sníženého stropního podhledu se zapuštěným osvětlením, v nových úpravách povrchů a v celkovém novém řešení interiéru hlavní návštěvní místnosti. Ta byla nově vybavena

nábytkovou sestavou s patnácti návštěvními boxy a vyvýšenou katedrou pro vedoucího návštěv. Její součástí je i dětský koutek, oddělený dřevěným plůtkem, na stěnách s velmi zdařilými malbami motivů z večerníků a zavěšenou televizí. Akce byla ve všech profesích realizována ve vlastní režii, odsouzení muži zařazení ve vnitřním provozu se podíleli jak na stavebních pracích, tak při výrobě a montáži vnitřního vybavení. Za-

městnanci logistiky odvedli kvalitní práci a patří jim za to poděkování. Provedené úpravy, nové vybavení a celková estetizace návštěvní místnosti byla oceněna nejen zaměstnanci věznice, ale věříme, že bude oceněna i těmi, kterým je tento objekt primárně určen, což jsou rodiny a blízké osoby odsouzených.

zuj

Osmdesáté výročí založení Vazební věznice Praha-Ruzyně

Ve středu 1. července 2015 si Vazební věznice Praha-Ruzyně připomenula 80 let od svého otevření. K této příležitosti uspořádala slavnostní shromáždění, kterého se zúčastnil náměstek ministra spravedlnosti pro trestní politiku Vladimír Zimmer, generální ředitel VS ČR brig. gen. Pavel Ondrášek a dále vedle bývalých a současných zaměstnanců také členové poradního sboru ředitele vazební věznice, pozvání také přijal ředitel Ústavu pro výkon vazby a výkon trestu Bratislava plk. Miroslav Smolek, starosta Prahy 6 Ondřej Kolář a starostka obce Velké Přílepy Věra Čermáková.

V úvodu shromáždění ředitel vazební věznice plk. Ivan Horák srdečně pozdravil přítomné hosty, příslušníky a zaměstnance vazební věznice. Ve svém vystoupení v krátkosti připomněl historii vazební věznice, zhodnotil stávající stav vazební věznice po stránce materiálně technického zabezpečení a také zmínil problémy personálního charakteru s ohledem na nedostatečný počet příslušníků pro přímý výkon služby. Závěrem vyslovil přítomným zaměstnancům poděkování za práci pro vazební věznici.

Následovalo vystoupení generálního ředitele VS ČR Pavla Ondráška, ve kterém projevil osobní spokojenost s činností vazební věznice, kterou považuje za jednu z nejlepších ze všech organizačních jednotek VS ČR. V závěru svého vystoupení rovněž poděkoval zaměstnancům vazební věznice za dosahování velmi dobrých výsledků ve služební nebo pracovní činnosti a popřál jim také rodinnou pohodu. Rovněž náměstek ministra spravedlnosti Vladimír Zimmer vyslovil ve svém vystoupení přítomným podě-

Lumír Kübel

přínosnou spolupráci. U příležitosti slavnostního shromáždění byli rovněž oceněni zaměstnanci vazební věznice vyznamenáními za celoživotní příkladné plnění služebních a pracovních povinností.

Dalším bodem programu byl slavnostní křest pamětní knihy, mapující historii vazební věznice, autora a příslušníka Vazební věznice Praha-Ruzyně, nrap. Jiřího Košaře. Obsah knihy mapuje počátky otevření a činnost Vazební věznice Praha-Ruzyně v historickém období 1935 až po současnost.

Předposledním bodem programu byla prohlídka vazební věznice a dynamické předvedení činnosti příslušníků zásahové jednotky při napadení eskortní skupiny. Po této ukázce mohli hosté získat další přehled o činnosti VS ČR na statické prohlídce eskortních vozidel.

V souvislosti se slavnostním aktem vedení vazební věznice zorganizovalo pohoštění, kde s hosty a bývalými zaměstnanci, kteří zde pracovali před mnoha lety, ale i s těmi, kteří odešli do důchodu teprve nedávno, měli možnost zavzpomínat na historii vazební věznice. V průběhu pohoštění byla promítána poutavá video-ukázka o historii vazební věznice až po současnost. Setkání při této významné příležitosti představovalo plno emocí a všichni zúčastnění se netajili nadšením.

kování za kvalitně odvedenou práci a vyzval zúčastněné, aby i nadále při plnění svých služebních a pracovních povinností pokračovali v nastoleném trendu.

Krátkým projevem pozdravil zúčastněné ředitel Ústavu pro výkon vazby a výkon trestu Bratislava Miroslav Smolek, který poděkoval za pozvání na setkání a hlavně za vzájemnou

Nové pracovní příležitosti pro odsouzené

Vězeňská služba ČR usiluje o větší zaměstnanost odsouzených

Vězeňská služba ČR se v nadcházejícím období opět hodlá plně soustředit na podporu zaměstnávání vězňů a získávání nových pracovních příležitostí pro odsouzené. Připravila proto informační kampaň, jež by měla jednak seznámit podnikatelské subjekty s výhodami, které jim nábor pracovníků z řad odsouzených může přinést, a jednak ukázat, kolik je v kterém kraji k dispozici takových pracovních sil.

Zaměstnávání vězňů není pouze prioritou vězeňské služby, ale také ministerstva spravedlnosti a ministra Roberta Pelikána. Vysoká zaměstnanost odsouzených není ovšem pouze rentabilní příležitostí pro podnikatele, nýbrž nese s sebou také řadu společensky přínosných resocializačních prvků, které mohou napomoci úspěšnému začlenění propuštěných vězňů do společnosti a tím i snížení vysoké recidivy v České republice. Pokud jsou vězni zaměstnáni, mohou svého výděлку využít nejen pro vlastní potřebu ve vězeňské kantýně, ale mohou také přispívat na výkon trestu, úhradu svých pohledávek, náhradu způsobené škody nebo podporu svých blízkých.

Se vznikem nových pracovních míst počítá také záměr vězeňské služby prosadit legislativu umožňující vznik hospodářských provozů věznic a vazebních věznic, které by měly zabezpečit nejen větší soběstačnost věznic při výrobě potravin pro vlastní spotřebu, ale právě přinést i novou práci vězňům. Generální ředitelství připravuje také specializované internetové stránky, které by podnikatelům měly pomoci při rozhodování, zda vězně zaměstnat ve svých provozech a eventuálně jak, a vůbec se všeobecně snažit rozptýlovat společenské předsudky, které zaměstnávání vězňů stále ještě často provází.

Výstavba výrobní haly ve Světlé

Novou pracovní příležitost získají během nadcházejícího půlroku odsouzení ve Světlé nad Sázavou. Vznikne tam výrobní hala, která bude propojena bezpečnostním koridorem přímo s věznicí. Je to vůbec poprvé, kdy bude věznice v ČR propojena se soukromým subjektem, který ve své výrobní hale zaměstná vězně. Pracovní příležitost zde získají až dvě stovky odsouzených žen a další čtyři desítky civilních zaměstnanců. Hala zde vybuduje firma Lion, která spolupracuje s vedením věznice při zaměstnávání odsouzených již více než 13 let. Odsouzení zde budou pod neustálým dohledem strážů, a tak by se do pracovního procesu mohly zapojit i odsouzení za těžší zločiny. Odsouzené ženy budou u výrobních pásů balit čokoládu a jiné cukrovinky. Hala by měla být hotova příští rok v březnu či dubnu.

Věznice Světlá nad Sázavou nyní zaměstnává 70% odsouzených žen. Pro firmu Lion Products momentálně pracuje v průměru 100 odsouzených na vnějším nestřeženém pracovišti v Humpolci.

Jana Rajdlová

Introduction

The Importance of Psychopathy

Raymond
Corrado

Co nového ve forenzní psychologii

Václav Jiříčka

Forenzní psychologové mají příležitost vzájemně se potkávat nejčastěji ve společnosti ostatních psychologů, psychiatrů či kriminologů, ať už v národním, regionálním nebo mezinárodním měřítku. Evropská asociace pro psychologii a právo (EAPL) jim však dává jednou za rok mimořádnou příležitost cítit se skutečně pouze mezi svými. Letos v srpnu byla takovou příležitostí konference psychologie a práva EAPL+World 2015 v bavorském Norimberku.

Organizátoři (EAPL, Deutsche Gesellschaft für Psychologie a Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg za sponzorství American Psychology & Law Society a Australian & New Zealand Association of Psychiatry and Psychology of Law) pozvali 400 účastníků z Evropy, ale také ze Severní i Jižní Ameriky, Dálného a Středního východu a Austrálie do země, kde Wilhelm Wundt v 19. století definoval psychologii jako vědeckou disciplínu, která dala vyrůst mnoha pionýrům forenzní psychologie, z nichž za všechny jmenujme alespoň Huga Münsterberga či Williama Sterna. Tradice předních světových odborníků v psychologii a právu ostatně trvá: v Norimberku se narodila pionýrka teorie o vývoji antisociálního chování Terrie Edith Moffittová či aktuální předseda organizačního výboru konference Prof. Dr. Dr. h. c. Friedrich Lösel, ještě nedávno šéf katedry psychologie FAU Erlangen Nürnberg a současně dlouholetý ředitel Institute of Criminology na University of Cambridge. Akademický program zahrnoval na 350 příspěvků z 35 zemí a věnoval se tématům jako vývoj delinkventního chování, risk assessment, terapeutické zacházení s pachateli, diagnostika psychopatie, efektivita intervencí ve vězení, prevence násilí, rodinné právo, kulturní vlivy na právní praxi, kyberšikana či třeba poměrně aktuální oblast neuropsychologického výzkumu kriminálního chování. To vše v majestátních prostorách budovy

Muzea řemesel, v níž sice nenašla místo klimatizace, ale čtyřicetistupňová vedra alespoň trochu mírnily silné zdi z růžového pískovce, typického pro německy strohý, ale pateticky působící historismus. Čtvrt hodiny metrem odsud se konaly v budově soudu ze stejného růžového kamene tzv. norimberské procesy, které stály u vzniku úvah o mezinárodním trestním právu, válečných zločinech, genocidě a zločinech proti lidskosti.

Pokud forenzní psychologie – a její penitenciární odnož – ještě v nedávných letech (viz např. Jiříčka & Klabanová: Aktuální trendy ve forenzní psychologii... in České vězeňství

1/2009, str. 18-21) volala po nových diagnostických konceptech (zejména ve vztahu k poruchám osobnosti a psychopatii), nových nástrojích na hodnocení kriminogenních rizik (od klinického a statistického přístupu k strukturovanému profesionálnímu hodnocení a scénářům) a nových intervenčních konceptech (přičemž důraz už dávno není kladen na konkrétní psychoterapeutické směry a školy) – změnilo se od té doby něco podstatného? Velká překvapení v této disciplíně asi nelze čekat. Odpovědi v tak ohromném počtu vědeckých příspěvků pojdme hledat v obsahu vyžádaných přednášek (keynotes) odborníků, kteří ve světě tímto obo-

William
Marshall

rem hýbou nejvíce.

První keynote na už trochu ořepaně znějící téma Rizikové a protektivní kriminogenní faktory přednesl David Farrington, emeritní profesor psychologické kriminologie z Institutu kriminologie v Cambridge, autor téměř 100 knih, monografií a vládních zpráv a přes 650 publikovaných článků, známý především tzv. Cambridgskou studií vývoje delinkventního chování – prospektivním, přes půl století trvajícím longitudinálním výzkumem 400 londýnských chlapců a mužů ve věku 8 až 56 let. Farrington prezentoval nejnovější výsledky této několik dekad probíhající studie v oblastech osobnost pachatele, rodinné zázemí a efektivita preventivních metod. Nejsilnějšími prediktory páchaní trestné činnosti zůstává nadále hyperaktivita – impulzivita, nízká inteligence, nízké dosažené vzdělání a nízká míra empatie. Na úrovni rodiny je nejrizikovější absence nebo nedostatek rodičovského dohledu a péče, konfliktní rodinné prostředí, kriminální chování rodičů a zneužívání dětí ze strany rodiče.

David
Farrington

Pořadí rizikovosti jednotlivých faktorů se během trvání studie několikrát změnilo, avšak základní koncept zůstává. Nejúčinnější prevencí se jeví rodičovské kurzy a trénink rozvíjející dovednosti v dětském věku – a dále podpora sociálně slabých rodin prostřednictvím osobního poradenství, programy proti šikaně, mentoring a terapie. Tyto preventivní programy přinášejí prokazatelně více benefitů (tj. šetří pozdější prostředky státu), než samy stojí. Pokud však něco stojí skutečně za zmínku, pak jsou to výsledky svědčící proti obecně přijímané teorii vývoje delinkvence Terrie Moffittové. Zdá se, že pachatele nelze tak jednoduše dělit pouze na pachatele páchající kriminalitu v adolescenci (adolescence-limited offenders) a ty, kteří pokračují do dospělosti (life-course-persistent offenders), jak se učily minimálně dvě generace psychologů.

Jak na sexuální devianty

William Marshall (*1936), emeritní profesor psychologie a psychiatrie na Queen's University v Kanadě, konzultant vězeňských služeb v 15 zemích ve věci zacházení se sexuálními delikventy a člen redakčních rad více než 20 mezinárodních vědeckých žurnálů, se zaměřil na efektivní prvky v zacházení s pachateli sexuálních trestných činů (s kterými mimochodem pracuje již padesát let). Ve svých výzkumech upřesňuje několik teoretických předpokladů a zásad, bez nichž nemá valného smyslu se do terapie pachatelů vůbec pouštět: cílem terapie musí být změny těch faktorů, které byly výzkumem doloženy jako jednoznačné a změnitelné prediktory recidivy; není nutné klást přehnaný důraz na změnu tzv. kriminogenních faktorů, pokud lze pozitivního výsledku dosáhnout i přes nekriminogenní faktory, což je vždy u každého jedince přísně individuální; terapeutické procesy musí zahrnovat prvky, které facilitují rozvoj efektivního terapeutického vztahu a podpurné skupinové atmosféry (zejm. empatie, vřelost, respekt, odměňování – bez ohledu na terapeutický směr); výzkum z oblasti tzv. pozitivní psychologie (goodlives model) rovněž doložil, že je velmi efektivní pracovat v terapii s rozvojem kompetencí a silných stránek pachatelů namísto pouhého odnaučování negativních vzorců chování.

V posledních letech se v souvislosti s vývojem delikventního chování stále častěji skloňuje slovo trajektorie. Trajektoriemi kriminální kariéry od dětství do dospělosti se intenzivně a kriticky zabývá i Rolf Loeber, profesor psychologie a profesor psychiatrie na Univerzitě Pittsburgh, Pensylvánie. Autor stovek článků o antisociálním chování mladistvých a iniciátor slavných longitudinálních studií Pittsburgh Youth Study a Pittsburgh Girls Study zaměřující se na rozvíjení osobnostních rizikových faktorů během dospívání. Loeberovy výsledky ukazují, že znalostí těchto individuálních vývojových rozdílů lze vysvětlit, kteří delikventi budou na určitou „dávku“ terapie reagovat bezprostředně, kteří až po určité době a kteří z intervence nebudou profitovat vůbec. Loeber se tak na základě empirických dokladů vymezuje vůči předpokladu tzv. aspirinového efektu, totiž že po užití intervence musí bezprostředně následovat úzdravný efekt. I intervence bez bezprostředního dopadu se u určité skupiny delikventů může významně zúročit později.

Raymond Corrado, profesor Institutu kriminologie na Simon Fraser University v kanadské Britské Kolumbii a hostující profesor na univerzitách v Bergenu a Cambridge, se v Severní Americe i Evropě dlouhodobě za-

Friedrich
Lösel

bývá výzkumem mladých násilníků a diagnostikou psychopatie. Corrado považuje způsob měření psychopatie současnými nástroji (zejména PCL-R) za neadekvátní, považuje jej za tautologický (psychopatie je to, co vyjde, když se rozhodneme měřit psychopatii) a navrhuje zaměřovat se při diagnostice méně na rizika recidivy a vrátit do hry více klinických aspektů. Za tím účelem vyvinul nástroj Comprehensive Assessment of Psychopathic Personality (CAPP). Kromě toho podobně jako Farrington i Corrado nachází v kariérách mladistvých delikventů více vzorců, které hovoří proti výše zmíněné a dlouhá léta přijímané teorii Moffittové.

Co je neuroimaging

Nový trend využívání tzv. neuroimagingu v trestním právu a soudní praxi popsal Reinhard Merkel, profesor trestního práva a filozofie práva na univerzitě v Hamburku. Neuroimaging má snahu využívat moderní zobrazovací metody (např. funkční magnetickou rezonanci – fMRI) pro detekci lži, věrohodnost či predikci budoucí nebezpečnosti násilníků. Problém nespočívá ani tak v nespolehlivosti metody po technické stránce, ale v neporozumění při interpretaci výsledků. Merkel nenachází důvody k vyloučení těchto metod z trestního řízení, avšak jejich používání podmiňuje důsledným vzděláváním soudců a možností použít je pouze ve prospěch obviněných a pro případné zproštění viny, nikoliv její prokázání. V případě zabezpečovací detence dokonce navrhuje povinné používání neuropredikce / neuroimagingu v případných prospěch chovanců. Shrňme výše uvedené. Preventivní programy nejsou levné, ale jejich nasazení přináší větší úspory státu, než kdyby takové programy nebyly realizovány. Podmínkou však je, aby

se intervence zaměřovaly na změny těch faktorů, které prokazatelně zvyšují recidivu. Stále více vězeňských intervenčních programů využívá poznatků tzv. pozitivní psychologie (např. goodlives model), přičemž na konkrétním terapeutickém směru záleží čím dál méně. Teoretici upouštějí od dichotomického dělení pachatelů trestných činů na adolescentní a celoživotní; namísto toho se hovoří o individuálně podmíněných trajektoriích kriminální kariéry. Intervence

ve vězení nemusí mít jen aspirinový efekt – mohou působit i s velkým odstupem. Stále více je kritizován současný model pojetí psychopatie. V trestním řízení se začíná zabývat tzv. neuroimaging, který na základě zobrazování fyziologických změn v mozku reagujícím na vybrané podněty pomáhá soudcům v otázkách věrohodnosti a nebezpečnosti obviněných.

A několik lehce provokativních poznámek Billa Marshalla k zamyšlení

na konec: Odsouzení, kteří popírají svůj trestný čin, méně často recidivují. Tlačit na pachatele, aby se přiznali ke spáchání trestného činu způsobem, jaký popsala oběť, je nesmysl: z výzkumů víme, že výpovědi obětí jsou často zavádějící. A pedofilové jsou mezi jinými pachateli nejněsněji napravitelní, tvrdí expert, který v roce 2003 získal plaketu papeže Jana Pavla II. za služby Vatikánu ve věci zacházení s pachateli sexuálního zneužívání z řad katolických kněží.

Herečky ve věznici

Pankrác 45 je název nové inscenace z repertoáru Svandova divadla v sezóně 2015/2016, která bude mít premiéru 7. listopadu 2015. V této souvislosti navštívily aktérky představení

pankráckou vazební věznici. Divadelní představení zavede diváky na konec léta roku 1945, do doby vyřizování účtů i zakrývání vlastních vin. V pankrácké věznici se tak

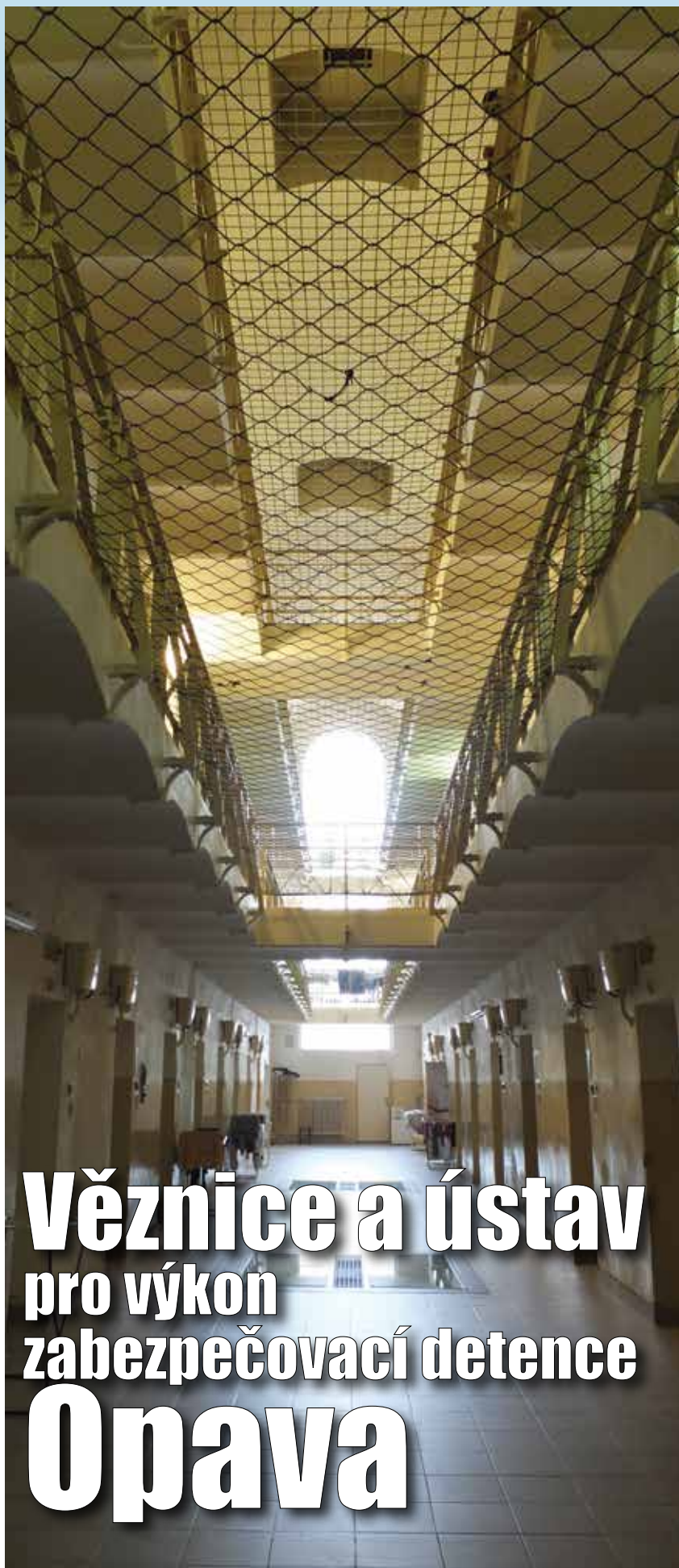
mohou potkat hvězdy Lída Baarová a Adina Mandlová, ale také i Hana Krupková, dívka napomáhající odbojové akci parašutistů, nebo Židovka Julča, která prošla Osvětímí. Hlavní postavy v napínavém příběhu z jedné ženské cely ztvární Klára Cibulková, Réka Derzsi, Eva Josefíková, Andrea Buršová a Bohdana Pavlíková.

Hra Martiny Kinské vychází ze skutečných událostí, a tak pankrácká věznice nabídla herečkám možnost navštívit autentická místa, kde byli vězněni a popraveni odpůrci nacistického a komunistického režimu. Návštěva byla nejen inspirací k další práci na divadelním představení, ale také měla zprostředkovat pocity vězněných lidí, kteří zde čekali na smrt. Pro celý realizační tým byla velmi přínosná možnost „nasát“ atmosféru z míst, kde se popravy odehrávaly. Na závěr celé návštěvy mohly herečky také prožít tísnivé pocity z cely, kde byla jedna z historických postav představení Pankrác 45 vězněna.

jid

Foto: Petr Topič

Věznice a ústav pro výkon zabezpečovací detence Opava

Historie a současnost

Opavská věznice a ústav pro VZD jsou situovány do dvou budov se samostatnou historií. Objekt v Olomoucké ulici vznikl jako součást justičního paláce a byl uveden do provozu v roce 1888, druhý objekt na Krnovské ulici, rovněž z předminulého století, patřil původně armádě.

V současné době vykonávají v opavské věznici a ústavu pro VZD trest odnětí svobody odsouzení muži v kategorii s dozorem a odsouzené ženy všech kategorií. V ústavu pro výkon zabezpečovací detence je umístěno 26 chovanců.

Celková kapacita věznice je 449 míst, 367 míst pro výkon trestu odnětí svobody a 82 míst pro výkon zabezpečovací detence.

Od roku 1999 je v provozu specializované oddělení pro výkon ochranného léčení protitoxikomanického, protialkoholního a léčení pro patologické hráčství pro odsouzené ženy kategorie dohled, dozor a ostraha s kapacitou 30 míst.

Oddělení bylo v červnu 2004 rozšířeno o výkon ochranného léčení protialkoholního a léčení patologického hráčství pro odsouzené muže kategorie dozor s kapacitou 19 míst.

Tato oddělení jsou určena pro odsouzené, kterým soud nařídí výkon ambulantní ochranné léčby v rámci výkonu trestu odnětí svobody nebo pro odsouzené, kterým nebylo soudem nařízeno ochranné léčení, avšak byli problémovými uživateli drog nebo jsou závislí na drogách, alkoholu nebo patologickém hráčství a chtějí se sami, na vlastní žádost, podrobit terapeutickému programu.

Ve věznici je dále zřízeno také specializované oddělení pro výkon trestu odsouzených žen s poruchami duševními a poruchami chování, s individuálním zacházením v kategorii dozor, ostraha a zvýšená ostraha. Koncem ledna 2005 byla v objektu v Krnovské ulici zřízena bezdrogová zóna s kapacitou 29 míst pro odsouzené muže s dozorem.

Věznice a ústav pro výkon zabezpečovací detence se může pyšnit vysokou zaměstnaností vězňů. Kromě vnitřního provozu, kde je zaměstnáno cca 70 odsouzených, vězni pracují uvnitř věznice ve výrobních prostorách na Krnovské ulici a také na vnějších, převážně nestřežených pracovištích. Jde o práci ve strojírenství, stavebnictví, zemědělství apod. Průměrná zaměstnanost se pohybuje kolem 70 %. Zajímavá spolupráce funguje s Ústavem sociální péče Marianum, kde odsouzené ženy pomáhají těžce mentálně postiženým lidem. V objektu v Olomoucké ulici pracují odsouzené ženy ve vězeňské prádelně, která zajišťuje praní vlastního prádla a také pěti okolních věznic.

Plány do budoucna

V budoucnu se budou rozšiřovat možnosti vzdělávání odsouzených. Právě se totiž realizuje investiční záměr na rekonstrukci bývalé kotelny na výrobní halu a prostor pro realizaci vzdělávacích aktivit odsouzených žen. Tento projekt je financován z Norských fondů, a ač je v současnosti na svém začátku, výhody do budoucna jsou významné. Vzdělávací kurzy, případně rekvalifikační programy by měly pomáhat odsouzeným ženám posílit jejich dovednosti potřebné k vedení řádného života po propuštění z výkonu trestu. Kurzy budou rozděleny do několika oblastí, jako je nácvik práce s PC, orientace v sociální politice státu, získání finanční gramotnosti (správné vedení rodinného rozpočtu, orientace v nabízených finančních produktech, seznámení s řešením finanční zadluženosti), zlepšení orientace na trhu práce atd.

Zabezpečovací detence

V roce 2009 se rekonstruoval objekt v Krnovské ulici, aby se mohl stát ústavem pro výkon zabezpečovací detence. To se stalo v únoru roku 2013, kdy sem začali být umisťováni první chovanci. Kapacita je postupně naplňována, a jak budou přibývat chovanci, bude úměrně tomu ubývat odsouzených mužů ve standardním výkonu trestu. Výkon zabezpečovací detence je velmi specifická část vězeňského systému. Práci s chovanci vykonávají odborní zaměstnanci – lékař, psychiatr, zdravotnický personál, speciální pedagog, vychovatelé, vychovatelé – terapeuti, psycholog, sociální pracovníci a právník. Jsou zde patrné výrazné rozdíly oproti standardnímu výkonu trestu s ohledem

na zajištění bezpečnosti a v souvislosti s individuálními psychiatrickými diagnózami chovanců. Cílem pobytu v zabezpečovací detenci je motivace chovanců k zahájení léčby v ústavním ochranném léčení a u osob prakticky neovlivnitelných je cíl omezen na izolaci od společnosti.

Vychovatel – terapeut
Miroslav Ohnheiser říká:

Práce s chovanci je nadmíru stresová

Můžete nám ve stručnosti shrnout zásadní rozdíly výkonu zabezpečovací detence oproti standardnímu výkonu trestu?

Rozdíl v přístupu charakterizují citace ze zákona o výkonu trestu odnětí svobody a výkonu zabezpečovací detence: S odsouzenými ve výkonu trestu se musí jednat tak, aby bylo zachováno jejich zdraví, a pokud to doba výkonu trestu umožní, podporovaly se takové postoje a dovednosti, které odsouzeným pomohou k návratu do společnosti a umožní vést po propuštění soběstačný život v souladu se zákonem. S chovancem se nesmí jednat tak, aby mohlo nepříznivě ovlivnit jeho zdravotní stav. Dále je nutné využívat všech dostupných odborných poznatků, a podporovat jeho postoje, bude-li to vzhledem k jeho zdravotnímu stavu možné, v něm vzbudí rozhodnutí podrobit se ochrannému léčení.

Je zde nutný diametrálně odlišný přístup než u odsouzených v běžném výkonu trestu. Reálně jednotlivé kategorie těchto duševně nemocných osob často splývají a z právního hlediska je zhruba třetina chovanců nepřičetných ve smyslu trestního práva. Z toho vyplývají i zvýšené požadavky na bezpečnost při práci s chovanci, což úměrně zvyšuje stresové zatížení. Samozřejmě je nezbytná velká obezřetnost při komunikaci s nimi.

Čím nejvíce pomáháte chovancům při jejich pobytu?

Nevím, zda je tento termín vhodným označením pro to, co děláme. Snažíme se terapeuticky a výchovně působit na chovance, a to především v jejich získání náhledu na onemocnění, kterým trpí. Což je u těchto osob obzvláště těžký úkol. Je to nicméně základ pro další úspěšnou práci k vytvoření takových postojů chovance, které mu pak umožní na základě rozhodnutí soudu přeměnu zabezpečovací detence na ochranné léčení ústavní. Je to drobná, sisyfovská práce, běh na dlouhou trať. Samozřejmě se také snažíme nabídkou různých aktivit zmírnit účinky omezení svobody a zároveň je tím dále vzdělávat, rozvíjet jejich schopnosti a dovednosti, a to s přihlédnutím k osobě každého chovance. Pracujeme v komunitním systému, když to jde, a přesto nesmíme zapomenout na přísně individuální přístup ke každému chovanci.

Dostává se vám zpětné vazby?

Myslím, že nikdo z nás to nedělá pro nějakou zpětnou vazbu. Musíme spíše mít radost z každého drobného úspěchu v kterékoliv části naší práce a orientovat se na kvalitně a profesionálně odvedenou práci. Pokud ovšem toto považujete za onu zpětnou vazbu, tak té se nám všem dostává denně. Práce s chovanci je osobnější než práce s vězni ve výkonu trestu. Pozitivní či negativní reakce na naše chování či vyjádření je zpětnou vazbou při každodenní komunikaci. A té je zde opravdu hodně.

Jaké další rozdíly tu jsou?

Zabezpečovací detence se vykonává v ústavu se zvláštní ostrahou a s léčebnými, psychologickými, vzdělávacími, pedagogickými, rehabilitačními a činnostními programy. Na rozdíl od trestu není zabezpečovací detence časově omezena, trvá tak dlouho, dokud to vyžaduje ochrana společnosti. Její trvání závisí na posouzení důvodů ochrany společnosti, které přezkoumává vždy nejméně jednou ročně, u mladistvých nejméně jednou za půl roku, okresní soud, v jehož obvodu se daný ústav nachází. Pokud by důvody pro její výkon pominuly, bude zajištěná osoba okamžitě propuštěna, případně u ní bude zavedeno ústavní ochranné léčení.

Jaké požadavky jsou kladeny na personál?

Vzhledem k tomu, že vznikl nový institut s cílem působit na nejnebezpečnější pachatele trestných činů a činů jinak trestných, u kterých je prognóza následné resocializace spíše nepříznivá a jde o duševně nemocné jedince, klade to na personál zvýšené profesní i osobnostní požadavky. Příslušníci Vězeňské služby České republiky – dozorcí, případně strážníci – musejí být přítomni při veškerých činnostech chovanců mimo dobu, kdy ti jsou ve svých celách.

Bavorská vězeňská akademie

Václav Jiříčka

Dne 19. června 2015 byla Bavorská vězeňská škola ve Straubingu slavnostně povýšena na Bavorskou vězeňskou akademii (Bayerische Justizvollzugsakademie). Škola byla

založena v roce 1980 v důsledku velké vězeňské reformy v roce 1977 a od té doby získala značné renomé. Za přejmenováním stojí nejen vysoká kvalita poskytovaných vzdělávacích

programů, ale rovněž stále rostoucí spektrum úkolů a činností, které již dávno překročily stín běžného vzdělávacího zařízení i hranice samotného vězeňství.

V současné době Bavorská vězeňská akademie zajišťuje nástupní kurzy, vzdělávací programy a kvalifikační zkoušky pro zaměstnance pracující ve vězeňství a dalších oblastech bavorské justice, stejně jako celoživotní vzdělávání, výběr personálu, správu osobních dat a centrální správu IT v rámci bavorského vězeňství.

Jmenovací list vložil do rukou ředitelky Akademie, jíž se stala v minulém roce Renate Schöfer-Siglová, bavorský ministr spravedlnosti Winfried Bausback. Slavnostního jmenování se dále vedle zaměstnanců Akademie zúčastnili rovněž ředitelé bavorských věznic, zástupci ministerstva, parlamentu, regionu a města Straubing, stejně jako představitelé vězeňských služeb ze sousedních zemí: Rakouska, Polska a České republiky, kterou zastupoval náměstek generálního ředitele Milan Brendl, ředitel odboru vězeňské a justiční stráže Evžen Vondráček a vedoucí psycholog Václav Jiříčka.

Během slavnosti Milan Brendl předal ministru spravedlnosti Winfriedu Bausbackovi, vládní ředitelce Akademie Renatě Schöfer-Siglové a provoznímu řediteli Akademie Ludwigu Schneiderovi Plaketu Vězeňské služby ČR 1. stupně za podporu vzájemných vztahů na poli bavorského a českého vězeňství.

Návštěva z Nitry ve Znojmě

Znojemskou věznici navštívila v září delegace ze Slovenska. Kolegové z Ústavu pro výkon vazby a výkon trestu z Nitry navštěvují Znojmo již několik let v rámci Dohody o vzájemné spolupráci mezi oběma věznicemi.

Dne 2. září přijeli do Věznice Znojmo čtyři kolegové z Ústavu pro výkon vazby a Ústavu pro výkon trestu odnětí svobody Nitry. Třídenní pracovní návštěvy se zúčastnili psycholog, lékař, samostatný referent režimu a ředitel věznice Milan Rus, který spolu s ředitelkou Věznice Znojmo Lenkou Smutnou podepsal novou dohodu o spolupráci. Kromě dohody o poskytování materiálů s penitenciární tematikou, návštěv, exkurzí, účasti na sportovních utkáních a konferencích může být dohoda rozšířena o další formy spolupráce, která bude oboustranně prospěšná.

Součástí programu slovenské delegace byla i návštěva ve Věznici Světlá nad Sázavou, kde vykonávají výkon trestu odsouzené ženy. Slovenští kolegové tak mohli porovnat výkon trestu žen a výkon trestu mužů v podmínkách českého vězeňství. Kromě pracovních povinností se našel čas i na procházku historickým

centrem města a částí Národního parku Podyjí.

Spolupráce mezi oběma věznicemi je již dlouholetá a pracovní setkání se odehrávají v přátelské, nefor-

mální atmosféře. Díky podpisu nové dohody se bude tato vzájemná spolupráce rozšiřovat i v dalších letech o další oblast, a to nejen pracovní, ale i sportovní a odborné.

lik

Spolupráce mezi Věznicí Všehrdy a zařízením pro mladistvé v Sučanech

Bronislava Vetešníková

Dohodu o vzájemné spolupráci podepsali na dalších pět let ředitel Věznice Všehrdy Pavel Vagner a jeho slovenský protějšek Michal Hrnčiar. Tento akt se uskutečnil 3. června 2015, v první den pracovní návštěvy české delegace v Ústavu pro výkon trestu mladistvých v Sučanech. Vzájemná spolupráce mezi těmito zařízeními trvá již od roku 2009. Třídenní pracovní návštěvy se staly tradicí a nejen tak tomu bylo i nyní. Tentokrát na návštěvu zavítal nový ředitel Věznice Všehrdy Pavel Vagner, vrchní sestra zdravotnického střediska věznice, vrchní inspektor pro eskortní službu, tisková mluvčí a inspektor dopravy oddělení vězeňské stráže. Na programu byly otázky aplikace výkonu trestního opatření u mladistvých odsouzených, výkon trestu dospělých odsouzených, zaměstnávání odsouzených a další vzdělávání mladistvých odsouzených. Vzhledem k tomu, že věková hranice trestní odpovědnosti u mladistvých na Slovensku je od 14 let, většina mladistvých dokončuje ve věznici základní školní docházku. V českých věznicích jde především o další vzdělávání ve školských vzdělávacích střediscích formou učebních oborů či rekvalifikačních kurzů. Co je však zásadní v celém vězeňském

systému slovenské vězeňské služby oproti české vězeňské službě, že všichni zaměstnanci jsou příslušníky Sboru vězeňské a justiční stráže, včetně vězeňských kaplanů. Česká delegace si ve druhém pracovním dnu prohlédla za doprovodu zástupce ředitele ústavu celý areál, ubytovací prostory pro odsouzené, zdravotní středisko, eskortní středisko a výrobní prostory. Velká pozornost byla věnována služební kynologii, která je v tomto zařízení na vysoké úrovni. Hosté tak zhlédli ukázkou vyhle-

dávání drog v došlé korespondenci, dále pak zásah služebního psa proti pachateli. V doprovodném kulturním programu měli zaměstnanci Věznice Všehrdy možnost poznat historii města Martin a jeho okolí. Poslední den návštěvy si prohlédli zařízení rekreačního střediska Kováčová. Toto zařízení slovenští kolegové využívají nejen k rodinným rekreacím, ale i v rámci rehabilitačních programů, které jim stejně jako v naší republice ze zákona náleží.

Josef Nejedlý

Vězeňské služby zemí Evropské unie

Jsme občany Evropské unie a od roku 2004 také spolutvůrci její moderní historie, k níž bezesporu patří i vězeňství. Aniž si to vlastně uvědomujeme, s dalšími zeměmi EU nás mnohé spojuje. V našem případě, vzhledem k pracovnímu zapojení do činnosti jednoho z významných ozbrojených bezpečnostních sborů – vězeňské služby, je těch spojnic především s ostatními profesními kolegy v dalších zemích relativně více. Využijme tedy nabízenou příležitost alespoň částečně poznat jednu z mnoha u nás zatím nepříliš známých stránek evropského vězeňství.

Něco málo z historie EU

Nedlouho po skončení druhého světového válečného požáru v roce 1952 – dva ideologicky, společensky a hospodářsky naprosto rozdílné světové bloky stály tehdy neústupně a nesmiřitelně proti sobě. A v té době se začaly rýsovat první politické kontury později realizovaného záměru, zorganizovat nějaký vícenárodní, evropské státy sjednocující celek, který by se mohl stát jejich protipólem. Vzniká tzv. šestka. Ta se vlastně stala zakládajícím kamenem organizace a státního útvaru, který je dnes znám pod názvem Evropská unie. Jejimi zakládajícími členy se tehdy po dlouhých a náročných přípravných jednáních staly Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, SRN a Nizozemsko. To byl de facto první reálný krok k založení EU. Pravděpodobně nikdo tehdy asi nevěřil, že právě iniciativa tohoto druhu bude mít nějakou naději na reálnější úspěch. Vývoj však ukázal, že politická skepse na místě nebyla.

Spolková republika **Německo**, její vězeňský systém a jeho specifická vězeňská heraldika využívaná k označování stejnokrojů příslušníků všech šestnácti spolkových zemí, byla již čtenářům představena. (viz. ČV 3/2014, str. 22 a násl.: Kdo je kdo u nejbližších sousedů. A jak jej rozeznáme.).

Další v řadě je **Belgie**. Tento stát představujeme zajímavými rukávo-
vými nášivkami příslušníků vězeňských speciálních jednotek. První je

tvarově podobná vzoru, který používaly nebo používají zásahovky našich českých poměrů – kruhová výseč s hrotem dolů. Nášivka je výtvarně velmi strohá, převažující barva podkladu je černá, stejně tak jako použité nápisy. Pouze kontury obrysu jsou v barvě bílé. Pracovní stejnokroje (černé barvy) příslušníků belgických zásahových jednotek jsou takto označeny na levém rukávu. Další typ označení, tentokrát kulatého tvaru, využívá podkladovou černou barvu s použitím výtvarného motivu stylizované kukly příslušníků v barvě červené a blesku v barvě žluté. Nášivka je doplněna o název jednotky ROTOR a dvoujazyčné ozna-

Belgie, zásahová jednotka Rotor

Belgie, zásahová jednotka GSD

čení města (Brusel), kde ve věznici působí. Naznačená symbolika je jednoznačná – jednotka musí reagovat na nenadálou potřebu zásahu bleskurychle.

Ve srovnání s Belgií má **Francie** podstatně mohutnější vězeňskou organizaci, a tomu odpovídající služební zázemí. Ve stručnosti alespoň několik základních údajů o francouzském vězeňství: Francouzský vězeňský systém (Direction de l'administration pénitentiaire) je již od roku 1911 v organizační struktuře ministerstva spravedlnosti. Ústřední vězeňská správa sídlí v Paříži a v podstatě řídí síť 10 regionálních vězeňských úřadoven (správ). Ve Francii (vč. tzv. Zamořských teritorií) existuje cca 185 vězeňských zařízení. V Agenu najdeme školicí středisko (l'Ecole nationale de l'administration pénitentiaire). Vězeňská správa má přibližně 23 000 zaměstnanců, z toho

18 400 uniformovaných příslušníků a 1400 sociálních pracovníků. Najdeme zde 117 vazebních vězení (maisons d'arrêt), 23 vazebních center (centres de détention), 26 zařízení smíšené povahy (centres pénitentiaires), 13 zařízení nazývaných centres de semi-liberté; jde o denní vězení. Věznice tohoto typu vězňové ráno opouštějí a pracují, vracejí se večer. Dále existuje 6 zařízení nazývaných maisons centrales; tam jsou umístěni pachatelé odpykávající si dlouholeté tresty odnětí svobody a obtížně převychovatelní recidivisté. Důraz je v těchto posledně uvedených zařízeních kladen především na bezpečnost. Počet vězňů kolísá a je dlouhodobě kolem 52 000 osob. Kapacita věznic je mírně překračována.

Francie,
obecně užívané označení stejnokrojů
vězeňských příslušníků

Francie má velkou oblibu především v kruhových typech označení. Dokládá to i nášivka obecně používaná francouzskou vězeňskou správou s jednoduchým vysvětlujícím nápisem a v barevném provedení francouzské trikolory. Jediným výtvarným motivem jsou váhy Spravedlnosti zobrazené v kruhovém terči uprostřed. Motivově podstatně bohatší je rukávové označení stejnokrojů příslušníků vězeňské správy Bonneville. Ústředním tématem je symbolická postava Spravedlnosti,

Francie
vězeňská správa Bonneville

třímající v jedné ruce meč a v druhé typické váhy. Ani v tomto případě není opomenuta francouzská trikolora. Obrazová plocha je bílé barvy a v kontrastu s motivem působí velmi impozantně.

Označení stejnokrojů vězeňských příslušníků několika typů zařízení z Paříže, jmenovitě specialistů ze zásahových jednotek, má kruhový tvar. Je provedeno také na bílém podkladě a ústředním motivem je meč římského typu, nesoucí pařížský městský znak spolu s váhami spravedlnosti. Velmi působivá je nášivka používaná k označení stejnokrojů v regionu Lille. Na zlatavém podkladě je aplikován heraldický znak symbolizující spravedlnost. Ten je ochraňován lvem černé barvy v bojovém postoji, krácejícím vlevo. I zde najdeme nezbytnou symboliku spravedlnosti a francouzskou trikoloru.

Francie
regionální zásahová jednotka Paříž

Vězeňská správa v Bapaume využila jako motiv pro označení stejnokrojů příslušníků nášivku kruhového tvaru. Ta má jako hlavní motiv městský znak, nad nímž jsou nezbytné váhy spravedlnosti. Vlevo je silueta historické městské budovy. Vše je na výrazném modro-bílo-červeném podkladu. Písmena v opisu jsou provedena zlatavou barvou, stejně jako olemování celého znaku.

Francie
regionální zásahová jednotka Lille

Francie
zásahová jednotka vězeňské správy
Bapaume

Z tvarové řady označení se výrazně vyčleňuje nášivka stejnokroje příslušníků zásahové jednotky v Toulonu. Má téměř klasický tvar, vycházející z tzv. děleného gotického štítu. Rozdělení i olemování znaku je v barvě zlaté. V jednotlivých polích modré barvy jsou použity znaky spravedlnosti, města a zásahové jednotky.

Francie
věznice Toulon, La Fariède

O Štrasburku se toho ve spojení s EU ví relativně dost, ovšem že také tamější regionální vězeňská zásahová jednotka používá k označení stejnokrojů příslušníků velmi působivou nášivku, o tom ví málokdo. Má kruhový tvar o průměru 70 mm. Výtvarně je velmi dobře využito barev národní francouzské trikolory (a kombinace několika odstínů modré barvy).

Pro úplnost alespoň jednoho zástupce vybrané věznice z tzv. Zámorského teritoria - Reunionu. O vězení a s ním spojenou heraldikou tohoto francouzského území byl čtenář blíže informován ve spojitosti s tzv. náprsními odznaky (viz České vězeňství č. 1/2014, str. 18 a násl.: Heraldika u nás i za hranicemi. Náprsní odznaky nebo kapsáče).

Francie
regionální zásahová jednotka
Štrasburk

Itálie
střelecký instruktor
zásahových jednotek

Francie
zámořské území Reunion,
obecně užívaná nášivka

Lucembursko je konstituční monarchií. Za první i druhé světové války byla země okupována Německem a po osvobození Spojenci. V roce 1944 se zřeklo neutrality, a stalo se zakládajícím členem OSN i NATO. V současnosti stojí v čele státu velkovévoda Henri von Lucemburg, lucemburský velkovévoda z rodu Nassasu-Weilburg. Vězeňství tohoto ministátu představíme dvěma téměř shodnými nášivkami neobvyklého tvaru. V obou případech je však ve vrchní části označení symbolická velkovévodská koruna. Současně používané nášivce vévodí písmeno H (iniciála jména současného panovníka, od roku 2000) umístěné uprostřed.

Holandsko
zásahová jednotka, ústředí

Dalším státem původní šestky je **Itálie**. Tu představíme dvěma vybranými typickými rukávovými odznaky. Jsou kruhového tvaru a výtvarně asi mnoho nezaujmu. Snad jediné velikostí, neboť jejich průměr je 90 mm. První, kruhového tvaru v kombinaci světlých barev italské trikolory s umístěným symbolem sboru uprostřed, používaným pro vězeňství. Druhý vzor je používán pro označení stejnokrojů specialistů – instruktorů zásahových jednotek. V našem případě představujeme látkový odznak střeleckého instruktora.

Itálie
obecně užívané označení stejnokrojů
příslušníků

Lucembursko
vzor používaný do roku 2000
a současný vzor

Nutno upozornit na skutečnost, že **Haag** je sídlo nizozemské vlády, parlamentu a panovníka, i když podle čl. 32 ústavy je hlavním městem Nizozemského království Amsterdam. Také diplomatický sbor je usídlen v Haagu. Toto město je významné z hlediska mezinárodní politiky a mezinárodního soudnictví, má v něm sídlo přes 150 mezinárodních organizací. Mezi hlavní instituce sídlící v Haagu patří především: Stálý rozhodčí soud, Mezinárodní soudní dvůr, Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii, Mezinárodní trestní soud, Europol.

Nášivka OSN
vězení Haag

Představujeme označení stejnokrojů vybraných vězeňských příslušníků z různých zemí, kteří se na základě mezivládních ujednání podílejí na výkonu strážní a dozorcí služby věz-nice Mezinárodního soudního dvora v Haagu. Připomínáme, že také někteří vybraní příslušníci VS ČR se na výkonu této služby podíleli. Nášivka má tradiční tvar gotického heraldického štítu; má podkladovou barvu černou. Ústředním motivem je známé označení Spojených národů, aplikované uprostřed. Nápis i kresba jsou provedeny zlatou barvou.

Nášivka OSN vězení Haag

První rozšíření

Celých 21 dalších let, v podstatě celou jednu generaci trvalo, nežli Evropa dospěla k dalšímu historickému mezníku. Dochází k prvnímu zásadnějšímu rozšíření tehdejších evropských společenství (EHS - Evropské hospodářské společenství, ESVO - Evropské sdružení volného obchodu a Euratom - Evropské společenství pro atomovou energii). V roce 1973 se stávají novými členy tři další evropské státy: **Dánsko, Irsko a Spojené království Velké Británie a Severního Irska.**

Dánsko-Grónsko
označení používané výhradně
ve věznicích v Grónsku

Tuto historickou etapu představíme nevelkým výběrem: rukávovým označením vězeňských stejnokrojů příslušníků z Dánska. Jmenovitě velmi neobvyklou a raritní nášivkou, která byla svého času používána ve vězeňství v Grónsku. V současnosti je již jen historickým artefaktem. Má tvar gotického heraldického štítu temně rudé barvy, kde uprostřed je aplikován motiv vězení-mříže stříbrné barvy a okolo několik dalších vězeňských symbolů. Samozřejmostí je královská korunka aplikovaná v horní části ve zlaté barvě, stejně jako vysvětlující nápis.

Dalším představitelem této vývojové etapy EU je **Irsko**. Zde používají vězeňští příslušníci nevelké a nenápadné označení kruhového tvaru (průměr 40 mm) černé barvy se zelenou aplikací vah Spravedlnosti uprostřed. Tradiční symbol státu je v horní části nášivky a označení je obklopeno 11 drobnými oranžovými hvězdami.

Irsko

Druhé rozšíření

Již v roce 1981 se Evropské společenství rozšiřuje podruhé. Po komplikovaných jednáních a bez okázalých vnějších gest se Evropské společenství rozšiřuje o další zemi, kterou je **Řecko**. Tuto vězeňskou službu

Řecko
obecně užívaný vzor označení
stejnokrojů vězeňských příslušníků

Řecko
barevná modifikace, vzor aplikovaný
přímo na košile příslušníků

si představíme hned několika typy označení. Dlužno říci, že v rámci daných možností se snaží respektovat některé základní zásady heraldiky. Výtvarně jsou velmi působivé. Poměrně rozměrná nášivka černé barvy s ústředním motivem stylizovaných vah Spravedlnosti. Ty jsou obklopeny vavřínovými listy, celek je doplněn vysvětlujícími nápisy a nezbytný je i symbol řeckého státu. To vše provedeno ve zlaté barvě. Téměř shodná je i nášivka aplikovaná přímo na služební košili příslušníků. Jediným rozdílem v tomto případě je opakované využití řeckého nápisu nad označením.

Řecko
označení stejnokrojů příslušníků
zásahových jednotek

Velmi elegantně působí rukávové označení používané příslušníky vězeňských zásahových jednotek. Využívá tradiční tvar heraldického štítu. Podkladová barva je tvořena kombinací světle modré a bílé barvy, vycházející z barevného uspořádání řecké vlajky. Ústředním motivem je antický bojovník ozbrojený štítem a kopím. Ve spodní části označení jsou aplikovány dva zkrácené klíče - jeden ze symbolů vězeňství.

Třetí rozšíření

Dochází ke značnému zrychlení evropského integračního procesu - za dalších pět let, tedy v roce 1986, následuje **Portugalsko a Španělsko**. Jde o třetí rozšíření, které také historici moderních evropských dějin označují za rozšíření jižní.

Portugalsko
vzor (1) označení stejnokrojů

Zástupcem pro naše poznávání je v tomto případě Portugalsko, oficiálně Portugalská republika (portugalsky: República Portuguesa). Nachází se na jihozápadním cípu světadílu, v západní části Pyrenejského poloostrova. Jediným jeho pevninským sousedem je Španělsko. To má sice bohatou a dlouholetou heraldickou tradici, ovšem označení stejnokrojů příslušníků speciálních vězeňských služeb, v tomto případě federálních zásahových jednotek, tomu příliš neodpovídá. Podle nepřiliš nápaditého návrhu byly realizovány dva typy. První, s bílým podkladem obrazové plochy a zlatým opisem pro stejnokroj vycházkový a naprosto shodná mutace, ovšem v barvě černé s nápisem stříbřitě barvy pro stejnokroj

Španělsko
stejnokroj vycházkový

Španělsko
stejnokroj pracovní

pracovní. Jediné, co lze heraldicky ohodnotit, je uprostřed odznakového pole aplikovaná figura orla v bojovém postoji. Označení jeho vězeňství reprezentují dvě tvarově i motivově shodné nášivky. Odlišují se pouze rozdílnou barvou použité kresby, popř. číselným označením jednotky. Tvar je standardní - heraldický gotický štít, barva podkladu cihlově červená. Výtvarný heraldický motiv je jednorožec. Je to bájný tvor, který je obvykle zobrazován v podobě koně či antilopy s nápadným, dlouhým a šroubovitě krouceným rohem. Od křesťanského středověku je považován za symbol síly a čistoty.

Portugalsko
vzor (2) - barevná modifikace

Čtvrté rozšíření

Nezaujatému divákovi by se mohlo zdát, že cesta k evropskému sjednocování není nikterak překotná. Čtvrté rozšíření - běžně nazývané také severní - se uskutečňuje až po velkých geopolitických změnách v Evropě, ke kterým dochází koncem let osmdesátých. 3. října 1990 dochází oficiálně ke známému znovusjednocení Německa. Odborníci a znalci tvrdí, že nešlo o rozšíření EU. K faktickému

čtvrtému rozšíření EU v řadě dochází až v roce 1995. Do řad států Evropského společenství vstupují další tři země: Finsko, Rakousko a Švédsko.

Finská republika, finsky Suomen Tasavalta, je nevelká severská země v severovýchodní Evropě. Sousedí na souši na východě s Ruskem, na severozápadě se Švédskem a na severu s Norskem. Tamější vězeňská služba používá k označování stejnokrojů příslušníků nenápadný rukávový odznak kulatého tvaru. Podkladová barva je černá, kresba a písmo zlaté. Olemování je provedeno ve tmavě modré barvě.

Finsko
strohé, výtvarně nenápadité
rukávové označení

Výraznou a nevšední kapitolou se v tomto integračním procesu stalo **Norsko**. To sice také společně s výše vzpomenutými zeměmi vyjednávalo jistou dobu o členství v EU. Ovšem jeho obyvatelé v referendu nakonec vstup do tohoto evropského státního novotvaru dokonce opakovaně odmítli. Jak se možná ještě čtenář pamatuje, šlo již o druhé norské odmítnutí členství v Unii. Poprvé norští občané zamítli členství již v roce 1973. Norsko proto v tuto dobu zůstává pouze členem Evropského sdružení volného obchodu (ESVO).

Norsko

Přesto pro úplnost a přehled představíme vězeňství tohoto severského státu alespoň jedním typem označení. Norské rukávové označení uniformovaných vězeňských příslušníků je výtvarně nenápadité. Je strohé, čtyřhranné: zlaté písmo a kresba symbolizující vězeňství na černém podkladu. Zpestřením je pouze červené heraldické zvýraznění symbolické královské koruny ve vrchní části.

Rakouská republika byla čtenářům představena již dříve kvalifikovaným výběrem reprodukcí označení stejnokrojů vězeňského personálu a doprovodného vysvětlujícího textu. (viz České vězeňství č. 3/2014, str. 22 a násl., čl. Kdo je kdo u nejbližších sousedů. A jak jej rozeznáme.).

Švédsko je u nás známé spíše hokejem. Věhlas jeho vězeňství je u nás ve srovnání s tímto sportem výrazně menší. Proto alespoň jedna zajímavost: Bývalá věznice v městě Umeå (švédsky: Umeågamlafängelset nebo také läns cellfängelset) byla dokončena roku 1861. Byla jednou z několika budov, které neshořely při požáru města v roce 1888. Je památkově chráněna od roku 1992. Jako vězení sloužila celých 120 let, tedy až do roku 1981. V současnosti je jednou z nejstarších zachovalých budov tohoto města. V roce 2007-2008 byla věznice přestavěna na hotel.

Jinak – vězeňská heraldika není v této zemi příliš frekventovaným tématem. Přesto však náš výběr obohatí hned dvě ukázky: Příslušníci vězeňského uniformovaného personálu, obecně, používají zajímavou nášivku černé barvy. Ta má jako ústřední motiv nepřehlédnutelné státní označení tří zlatých královských korunek. Jsou aplikované v modrém poli ve tvaru tzv. gotického štítu. Ten je položen, na dva zkřížené stylizované římské lictorské svazky prutů (fascies) se

sekerami uvnitř. Pro vysvětlení – v římském právu tzv. lictorské pruty symbolizovaly oprávnění trestat a sekery pravomoc vynášet rozsudek. Celá kompozice je obklopena dubovými ratolestmi.

Divácky zajímavé je označení používané ve věznicích, které podle statutu mají nejtvrdší, nejpřísnější režim. V těch totiž trvale působí švédská kriminální služba. Nášivka, kterou jsou označeny stejnokroje těchto příslušníků, není příliš rozměrná (š = 65 mm, v = 75 mm). Je provedena v heraldickém tvaru tradičního pozdně gotického štítu; podkladová barva je modrá. Uprostřed je aplikován tzv. vnitřní štítek také modré barvy, avšak výrazně tmavšího odstínu. Ten má jako motiv použity dva klíče v barvě stříbrné a zlaté. Výtvarně je označení dotvořeno stylizovanou královskou korunou.

Švédsko
označení stejnokrojů příslušníků
používané v nejpřísnějších typech
věznic

Švédsko
běžný typ označení stejnokrojů
vězeňských příslušníků

Páté rozšíření

K masivnímu rozšíření EU – v pořadí již pátému, které je významným také pro Českou republiku – dochází k 1. květnu roku 2004. Evropská unie se jednorázově rozšiřuje hned o deset zemí: Českou republiku, tzv. pobaltské postsovětské státy Estonsko, Litvu a Lotyšsko; dále se stává členem Maďarsko, Malta, Kypr, Polsko, Slovenská republika a Slovinsko.

Česká republika, její vězeňská heraldika, byla čtenářům před časem představena poměrně důkladně. (Viz České vězeňství č. 4/2012, str. 22 a násl., čl. Naše malé výročí.)

Pobaltské země představíme alespoň výběrem ze dvou států; **Estonsko** po odchodu ze sféry sovětského vlivu převzalo v podstatě evropské standardy. Od minulosti se odlišilo i novými výtvarnými vzory nejen stejnokrojů, ale především označení. Existuje více vzorů, kde je v převážné části použito motivu státního znaku v barevných mutacích. Na stejnokrojovou vycházkovou blůzu je použito zobrazení heraldické lvice temně

Estonsko
existují barevné mutace

oranžové barvy. Další mutace (odlišení i velikostně) použitá na pracovní košili a pokrývce hlavy je v barvě jasně zlatavé. Další varianta, používaná zejména personálem ústředních orgánů, má jako motiv tradiční heraldickou lvici, provedenou opět v temně oranžové barvě. Nese v tlápách váhy spravedlnosti.

Zvláštní služby mohou používat označení, kterému v obrazové části vévodí typický atribut vězeňství – klíč.

Estonsko
označení používané příslušníky
vězeňských zvláštních služeb

Malý pobaltský stát **Litva**, bude v našem přehledu prezentován neobvyklým rukávovým označením vězeňského uniformovaného personálu, používaným ve věznici Lukiškės (litevsky: Lukiškių tardymoizoliatoriuskalėjimas). Tato věznice se nachází přímo v centru litevského hlavního města Vilnius (nedaleko náměstí Lukiškės). Její kapacita je přibližně 1000 vězňů. Jedná se o věznici pro výkon vazby s umístěním malého počtu vězňů ve výkonu testu odnětí svobody. Zaměstnanců vězeňské služby, příslušníků, zde najdeme zhruba 250.

Litva
rukávová nášivka připomínající 100.
výročí vzniku věznice Lukiškės

Věznice byla postavena v roce 1904, v době, kdy Litva byla součástí carského Ruska. V té době to bylo jedno z technologicky nejvyspělejších vězeňských zařízení v Rusku. Mělo ústřední topení, vodovod, moderní odpady a ventilaci. Ve věznici – jako její součást – se nachází i pravoslavný kostel svatého Mikuláše. Nášivka je kruhového tvaru o průměru 90 mm ve světle modré podkladové barvě. Stěžejním výtvarným motivem je zobrazení průčelí ústřední vězeňské budovy. Součástí vysvětlujícího nápisu je také letopočet 1904; nášivka byla totiž vydána v roce, kdy bylo připomínáno 100. výročí založení tohoto ústavu.

Maďarsko je známé plejádou nejrozdůrnějších označení mnoha běžných i specializovaných vězeňských činností a služeb. Zajímavý a reprezentativní výběr byl představen čtenáři již dříve. (Viz České vězeňství č. 2/2013, str. 32 a násled., čl. Označení speciálních jednotek vězeňských služeb zemí V-4.).

Malta - oficiálně Maltská republika (maltsky Repubblika ta' Malta, anglicky Republic of Malta), je ostrovní země ve Středozemním moři. Strategická poloha ve Středozemním moři z Malty již v historii udělala důležitý obchodní uzel. Byla ovládána Féničany, Kartágem, Římem, Byzantskou říší, Francouzi a Spojeným královstvím. V roce 1530 Maltu získal

Malta
označení obdélníkového tvaru
s výrazným atributem vězeňství,
využívající heraldicky stylizovanou
symboliku státu

křesťanský vojenský (maltézský) řád Johanitů, kteří měli původně chránit Evropu před vpádem Osmanů. Nezávislost od Velké Británie získala v roce 1964. Členem Commonwealthu je však stále. Vězeňství tohoto ostrovního státu, i když vychází z tzv. britské předlohy, je pro nás přesto

tak trochu exotické. V našem přehledu jej proto představíme divácky atraktivním rukávovým označením stejnokroje vězeňských uniformovaných příslušníků. Je obdélníkového tvaru se zaoblenými rohy o rozměrech 73 x 98 mm. Podkladová barva je tmavě zelená. Uprostřed je aplikován státní znak, který motivově čerpá z historické heraldické předlohy bývalého maltézského řádu.

Kypr je ostrov, který nalezneme ve východní části Středozemního moře. Je to třetí největší ostrov ve Středozemním moři po Sicílii a Sardinii. Podle řecké mytologie byl ostrov sídlem starořecké bohyně Afrodité. Geograficky náleží k Asii, kulturně však k Evropě. Ve všech částech ostrova se celkem používají tři úřední jazyky – řečtina, turečtina a angličtina.

Kypr
řecká část, mezinárodně uznávaná,
člen EU

Systém a organizace vězeňství mezinárodně uznávané Kyperské republiky vychází z britského modelu. Představuje se nám rozměrově nevelkým vězeňským označením, používaným pro stejnokroje příslušníků. Má klasickou heraldickou podobu gotického

Kypr
turecká část, není členem EU,
je uznávána pouze Tureckem

štítu (výška i šířka je 75 mm). Čestný štítek uprostřed má jako motiv orlici, která symbolizuje moc, vítězství a vládu. V historii používání zobrazení tohoto symbolu patřilo k výsadám nejmocnějších. Označení je doplněno vysvětlujícím opisem v řečtině. Vězeňství se samozřejmě vykonává i v mezinárodně neuznávané, pod tureckou kuratelou jsoucí Kyperské turecké republice. Není samozřejmě členem EU, ale pro srovnání uvádíme i jedno typické rukávové označení stejnokrojů vězeňských příslušníků této části Kypru.

Polsko a Slovenská republika

Vězeňská užitá heraldika těchto dalších dvou členských zemí EU, byla čtenářům prezentována relativně širokým výběrem výtvarně zajímavých označení a doprovodným komentářem. (Viz České vězeňství č. 2/2013, str. 32 a násl., čl. Označení speciálních jednotek vězeňských služeb zemí V4).

Slovinsko je středoevropským státem. Oficiální název je Republika Slovinsko (slovincky Republika Slovenija); Slovinsko vzniklo roku 1991, kdy definitivně získalo svou nezávislost na bývalé Jugoslávii. Je jedním z jejích nástupnických států. Sousedí s Rakouskem, Maďarskem, Chorvatskem a Itálií.

Vězeňství tohoto státu koresponduje s moderními evropskými vývojovými trendy. Jeho speciální heraldiku představíme dvěma rukávovými nášivkami. Jedna je ve tvaru tradičního sešikmeného heraldického štítu. Štitová plocha využívá výtvarně barvy státní trikolory s uprostřed aplikovaným státním znakem. Její rozměry jsou 90 x 75mm.

Slovinsko
heraldicky zajímavá, barevně pestrá, působivá nášivka

Další varianta je kulatého tvaru o průměru 90 mm. Výtvarně je poněkud nápaditější - na šedivé podkladové ploše je aplikována tmavomodrá kresba, kde nechybí ani váhy Spravedlnosti, zavěšené na stylizovaném meči tzv. římského tvaru.

Slovinsko
kulatý typ označení, využívající vězeňskou symboliku i státní znak

Šesté rozšíření

K dalšímu, šestému rozšíření EU dochází pouhé tři roky poté; od 1. ledna 2007 se stávají členskými zeměmi Rumunsko a Bulharsko.

Bulharsko je stát v jihovýchodní Evropě (bulharsky България / Bǎlgarija). Sousedí s Rumunskem, se Srbskem, Makedonií, Řeckem a na

Bulharsko
běžný typ označení stejnokrojů vězeňských příslušníků

jihovýchodě s Tureckem. V roce 1946 bylo referendum zrušeno carství a Bulharsko se stalo lidovou republikou. Stejně jako bývalé Československo bylo součástí východního bloku, naprosto politicky loajální Sovětskému svazu. Po roce 1989 procházel stát procesem demokratizace; v roce 2004 vstoupil do NATO a v roce 2007 se stal členským státem EU. Vězeňskou službu heraldicky představuje rozměrná rukávová nášivka (šířka 65 mm, výška 100 mm), obecně používaná jako označení stejnokrojů příslušníků. Na modrém podkladu je zobrazena stylizovaná socha, představující spravedlnost s váhami v jedné a mečem v druhé ruce. Nášivka je v horní části doplněna vysvětlujícím nápisem.

Rumunsko najdeme v jihovýchodní části Evropy (rumunsky România). Sousedí s Ukrajinou, Moldavskem, Maďarskem, se Srbskem a s Bulharskem. Rumunsko se stalo jednou ze zemí bývalého východního bloku. Přesto se země neúčastnila jeho některých akcí, jakými byla například invaze vojsk Varšavské smlouvy do Československa v roce 1968. Stejně tak se nepodílela na bojkotu olympijských her v Los Angeles v roce 1984. V současnosti je členem Evropské unie a NATO. Patří k nejchudším zemím osmdesátých, a je proto významným příjemcem mnohých rozvojových plánů.

Rumunsko
heraldicky zajímavé označení, kde dominuje stylizovaná figura státního znaku a vlajky

Označení stejnokrojů vězeňských příslušníků mj. tvoří i nášivka pozdně gotického tvaru, jejíž podkladová barva je modrá. Uprostřed je aplikován státní znak republiky s vysvětlujícím nápisem v horní části. Uniformovaní příslušníci, vykonávající službu v ústředních orgánech, používají zdobnou nášivku kulatého tvaru, kde je velmi působivě využito kombinace modré a bílé barvy. Dominantním motivem je samozřejmě i v tomto případě státní znak.

Rumunsko
kulatá nášivka používaná k označení stejnokrojů příslušníků působících v ústředních orgánech

Sedmé rozšíření

Zatím poslední, sedmé rozšíření nastává za dalších šest let. Evropská unie se opět rozrůstá o další zemi; k 1. červenci 2013 se součástí EU stalo Chorvatsko. **Chorvatsko** je jeden z nástupnických států bývalé Jugoslávie (starší název Charvátsko, chorvatsky Hrvatska). Sousedí se Slovinskem, Maďarskem, Srbskem, Bosnou a Hercegovinou a Černou Horou. Po likvidaci Jugoslávie nacistickým Německem 1941 vyhlásili chorvatští ustašovci Nezávislý stát Chorvatsko. Ustašovský režim povraždil téměř půl milionu příslušníků srbské menšiny; nechvalně známý se stal tábor Jasenovac. Chorvatsko spolu se Slovinskem počátkem devadesátých let vyhlásilo nezávislost (v červnu 1991), což rozpoutalo válečný konflikt, který se vlekl až do roku 1995. Vězeňství se kvalifikovaně snaží přibližovat evropským poměrům a je organizačně podřízeno ministerstvu spravedlnosti. V našem přehledu je představeno nášivkou heraldického tvaru tradičního gotického štítu. Na odznakové ploše v černé barvě je aplikována známá heraldická červeno-bílá šachovnice (typická pro Chorvatsko) a na ní uprostřed nalezneme symbol vězeňství: váhy spravedlnosti nesené mečem římského typu. Písmena jsou zkratky, označující ministerstvo spravedlnosti (MP) a Chorvatskou republiku (RH).

Chorvatsko

Pro úplnost - kromě uvedených zemí existují ještě tzv. kandidátské země, mezi kterými najdeme např. Macedonii, Turecko, Island, Černou Horu či Srbsko. Nelze opomenout jistou organizační anomálii, kterou tvoří tzv. zámořské země a území. Jsou to státní útvary, které mají užší či volnější vztahy k Evropské unii. Jde o celky pod správou Spojeného království Velké Británie a Írska, Francouzské republiky, Dánského království a Nizozemského království.

Ozvěny z Velehradu

Pavel Kočnar

Když se řekne Velehrad, většině z nás se nejspíš vybaví přímý televizní přenos koncertu Hradišťanu. Spojení s každoročně konanou cyrilometodějskou poutí zvanou Dny lidí dobré vůle možná naskočí těm nábožensky nadanějším. Jiným je Velehrad symbolem Velké Moravy a znalec novodobé historie si vybaví velehradskou pouť r. 1985, která vyústila v první protikomunistickou demonstraci v období normalizace. To vše a ještě mnohem víc k Velehradu patří a činí z něj místo přitažlivé a nabitě zvláštní energií. Pro vězeňskou službu má ovšem Velehrad ještě další významný rozměr.

Z iniciativy vězeňské duchovní služby se každoročně v předvečer státního svátku České republiky Dne slovanských věrozvěstů otevírá v prostorách velehradského Stojanova gymnázia výstava uměleckých předmětů, které vytvářejí vězni pod vedením odborných zaměstnanců vězeňské služby. Letošní jubilejní 10. ročník však z tohoto zaběhnutého a osvědčeného způsobu prezentace poprvé poněkud vybočil. Přípravný tým rozhodl, že duchovní službu, která je dnes již samozřejmou součástí vězeňské služby, představí veřejnosti vystavením fotografií vězeňských kaplí. Díky organizačnímu i realizačnímu úsilí olomouckého kaplana Otty Brocha a fotografickému a literárnímu umu poradce pro duchovní službu Bohdana Pivoňky si tak mohli návštěvníci na 16 velkoplošných fotografiích, opatřených krátkými výstižnými komentáři, prohlédnout 32 vězeňských kaplí. Jejich prostřednictvím pak ale

spoň trochu nahlédnout do prostor jinak zapovězených a popustit uzdu představitosti, co všechno duchovní služba poskytovaná hříšníkům, kteří za své hříchy pykají trestem odnětí svobody, případně na svůj ortel čekají ve vazbě, obnáší. Vrcholným exponátem a dominantou výstavy pak byl 3D model kaple, která stojí ve Vazební věznici Teplice. Model v měřítku 1:1 vyrobili teplickí vězni pod vedením ředitele věznice Petra Blažka, který jej pak s dalšími kolegy na Velehrad přivezl, spolu s nimi ve výstavním prostoru nainstaloval a po dobu výstavy ochotně poskytoval návštěvníkům odborný výklad. Sám totiž teplickou vězeňskou kapli Jana Křtitele v gotickém stylu navrhoval, osobně na její realizaci dohlížel a jako výtvarník je autorem většiny uměleckých vyobrazení, která kapli zdobí. Bez jeho zásadního uměleckého a manažerského přispění by takto unikátní dílo nikdy nespátřilo světlo světa.

Pro většinu vězeňských kaplí je charakteristická absence vnějšího tvaru. Nemají věžičku se zvonem a křížkem, nevyjímají se na vršku ani na návsí. Vznikají z bývalých cel, kanceláří, učeben či sklepních prostorů, které jsou přetvarovány uvnitř. Vězeňskou kapli lze prostě nazít pouze zevnitř. Až když člověk vstoupí, objeví se její „kouzlo“. A také jen tomu, kdo je uvnitř, se může stát vpravdě orientačním bodem. Model teplické kaple Jana Křtitele návštěvníkům tento zážitek umožnil. Co v kapli prožívají ti, jimž je v první řadě určena, se pak mohli dozvědět od teplické kaplanky Daniely Klimešové, která byla rovněž osobně přítomna.

Naše účast na Velehradě se však nesoústředila jenom na tuto výstavu. Bohatý program, krásné počasí, prodejní stánky, hospůdky s venkovním posezením, to vše vytvářelo příjemné kulisy k inspirativním setkáním a také tematickým nákupům, jimiž bylo možné podpořit konkrétní dobročinné iniciativy. Jedno takové místo, zřízené opět péčí našeho kolegy, olomouckého kaplana Otty Brocha a jeho milé manželky, bylo nám kaplanům zvlášť blízké. Šlo o stánek s názvem Druhá míle, nabízející ozdobné placky s vyobrazením svatých, jejichž koupí bylo možné potěšit nejen sebe či své blízké, ale především podpořit činnost stejnojmenné neziskovky, poskytující pomoc osobám po propuštění z výkonu trestu. V ochotném prodáváči, který nevtrlivým způsobem toto „svaté zboží“ nabízel, by zákazník bývalého klienta této neziskovky sotva tušil.

Vězeňská duchovní služba měla možnost se na Velehradě prezentovat také mediálně. Rozhovor pro Český rozhlas o významu duchovní služby ve věznicích poskytli náměstek generálního ředitele VS ČR Pavel Horák, hlavní kaplan Pavel Kočnar a předseda

da VDP Pavel Zvolánek.

Symbolickou a příjemnou tečkou velehradských slavností pro nás duchovní pak bylo ocenění, kterého se v závěru nedělní mše svaté dostalo bývalé hlavní kaplance Květoslavě Jakubalové. Kardinál Dominik Duka jí slavnostně předal pamětní medaili České biskupské konference za dlouholetou aktivní činnost v oblasti duchovní péče ve věznicích.

Věřím, že naše účast na Velehradě přispěla k dobrému zvuku českého vězeňství v uších veřejnosti a nám účastníkům z vězeňské služby přinesla další inspirativní podněty a nápady, které jsou pro naši poněkud stereotypní práci v uzavřeném systému tolik důležité.

Nechť je také nám ona dobrá vůle, jak ji ve svém názvu velehradská pouť nese, neúnavnou pomocnicí.

Biřmování vězňů

V roce 2013 vyzval brněnský biskup své dospělé věřící, aby, pokud ještě nebyli biřmováni, tuto svátost bezodkladně po náležitě přípravě přijali. Tato výzva biskupa byla tlumočena i odsouzeným, kteří v kuřimské věznici pravidelně navštěvují bohoslužby. Přihlásili se dva, kteří chtěli tuto svátost přijmout. Jeden z nich přípravu již absolvoval, byl ve výkonu trestu pokřtěn a přijímá eucharistii. Druhý absolvoval přípravný

kurz. Čtrnáct dní před biřmováním oba přistoupili ke svátosti smíření. Biřmování se uskutečnilo ve středu 5. srpna 2015 odpoledne při bohoslužbě ve vězeňské kapli. Mši svatou sloužil a biskupa mons. Vojtěcha Cikrleho udělal Pavel Kolář, římskokatolický duchovní, který pravidelně dochází do Věznice Kuřim. Bohoslužby se účastnili i další odsouzení.

min

Úspěch fotbalového týmu VS ČR

Lumír Kübel

Mužstvo Vězeňské služby České republiky si po úspěchu na mezinárodním fotbalovém turnaji ve francouzském Venarey les Laumes budou pamatovat nejen pořadatelé, ale všichni soupeři, kteří si mohli změřit síly s našimi hochy. Generální ředitel VS ČR Pavel Ondrášek pověřil sestavením mužstva ředitele Vazební věznice Praha-Ruzyně Ivana Horáka, který během kalendářního roku vybudoval kvalitní, perspektivní mužstvo, se kterým na turnaji vybojoval celkové druhé místo.

Turnaj byl slavnostně zahájen úvodním projevem primátora města Venarey a následně bylo odehráno utkání veteránů. Samotného turnaje se celkově zúčastnilo 24 mužstev rozdělených do čtyř skupin. Česká reprezentace zvládla utkání ve skupině s bravurou a bez ztráty bodu vyhrála skupinu s impozantním skóre 10:1. Ve vyřazovací části turnaje české mužstvo rovněž v základní hrací době nepoznalo hořkost porážky, leč bohužel v samotném finále neproměnilo několik slibných brankových příležitostí a po základní hrací době, kdy utkání skončilo nerozhodným výsledkem 0:0, se v penaltovém rozstřelu štěstěna přiklonila na stranu domácí Francie, která vyhrála 4:3. Česká reprezentace svými výsledky potvrdila nejen vysokou sportovní úroveň, ale také disciplínu a odpovědnost.

V mezinárodním utkání Vězeňskou službu České republiky reprezentovali Baláž (Hradec Králové), Macák (Olomouc), Aubrecht (Plzeň), Mižár (Plzeň), Vejvoda (Mírov), Havránek (Rapotice), Chlup (Rapotice), Komínek (Rapotice), Doležal (Rapotice), Juras (Ostrava), Juránek (Ostrava), Zdražil (Praha-Pankrác), Dvořák (Horní Slavkov), Balcar (Mírov), Dragon (Mírov), Šalamoun (Mírov), Jung (Praha-Ruzyně), Kaválek (Praha-Ruzyně), Nohýnek (Praha-Ruzyně), Riegel (Příbram), Čerstvý (Znojmo), Blejchař (Karviná) a Kübel (Praha-Ruzyně).

První zástupce ředitele Věznice Všehrdy mistrem světa i republiky

První zástupce ředitele Věznice Všehrdy Miroslav Červenka se v měsíci srpnu zúčastnil 18. ročníku Mistrovství světa v akrobacii na kluzácích a dále pak Mistrovství České republiky ve střelbě z velkorážné pušky s puškohledem na mizivé cíle.

Ve dnech 5. až 15. srpna 2015 se uskutečnilo 18. mistrovství světa v akrobacii na kluzácích. Pořadatelem byla Česká republika a místo konání letiště Zbraslavice. V nejvyšší kategorii Unlimited létalo 32 pilotů. Odlétalo se celkem pět programů, a to povinná sestava, volná sestava, volná tajná a dvě tajné sestavy. Český tým ve složení Miroslav Červenka, Přemysl Vávra a Lucie Pešková získal zlatou medaili a titul mistrů světa. Miroslav Červenka získal ještě bronz v jednotlivcích ve volné tajné sestavě.

O dva týdny později, 29. srpna, se na střelnici v Maxičkách konalo pod hlavičkou Českého střeleckého svazu, Mistrovství České republiky ve střelbě z velkorážné pušky s puškohledem na mizivé cíle, což je oficiální název pro soutěž z ostřelovací pušky. Střílelo se na vzdálenosti 100, 200 a 300 metrů na terče, jež jsou vystaveny na určitý krátký časový úsek nebo se pohybují. Zbraně jsou dle technických specifikací rozděleny do kategorií standard a libovolná. V kategorii standard obhájil titul mi-

str České republiky v jednotlivcích Miroslav Červenka, taktéž i titul mistr České republiky ve dvojicích.

Pro disciplínu libovolná puška mohou být použity zbraně do ráže 8 mm s maximální hmotností 8 kg, vybavené dvojnožkou a puškohledem VARIABL. V disciplíně standardní puška je více omezení, ráže zbraně smí být pouze v rozmezí 7 – 8 mm, puško-

hled musí být fixován do maxima 4x, hmotnost zbraně je povolena maximálně 6,5 kg a odpor spouště musí být nejméně 1000 g. Zbraň nesmí mít dvojnožku, stuhu pro odvod tepla nad hlavní, posuvnou botku a lícnici, anatomicky tvarovanou rukojeť ani vodováhu, ústovou brzdu a kompenzátor zdvihu.

brv

**Mezinárodní fotbalový turnaj
ve francouzském
Venarey les Laumes**